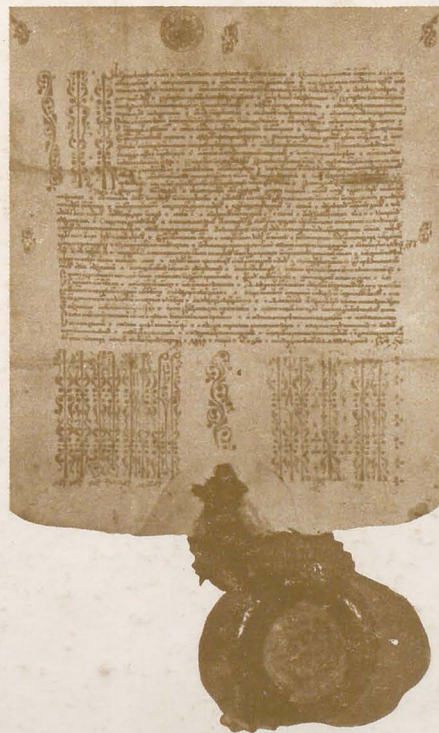

Pa 887

**BULETIN
DE
INFORMARE
SI
DOCUMENTARE ARHIVISTICA**

Nr. 6

**BUCURESTI
1993**

ROMÂNIA
Direcția Generală a Arhivelor Statului

BULETIN
DE
INFORMARE
ȘI
DOCUMENTARE ARHIVISTICĂ

Nr. 6
Mai-Iunie

P. J. 220/94

București – 1993

<https://biblioteca-digitala.ro/> / <http://arhivelenationale.ro>

Redactor: – lector dr. ADINA BERCIU-DRĂGHICESCU
șef birou documentare D.G.A.S.
Colaboratori: – MARGARETA STAN, LIVIA PINTILIE,
CORNELIA FĂRĂU, birou documentare
Realizare grafică și fotoreproducere offset: – OVIDIU LĂZĂRESCU
Montaj și retuș: – ELISABETA DUMITRANA
Copiat plăci: – AUREL VOICU
Tipar offset: – STERICĂ MARINESCU
Legătorie: – MARIN DRĂGNEA

Tehnoredactare computerizată: Apple MacINTOSH Bârsan & Dulu
Tel.: 666.50.80

Coperta I – 1587 ianuarie 18. Hrisovul din cancelaria lui Mihnea Vv.,
domnul Țării Românești, prin care dăruiește Episcopiei
Buzău mori și moșii.

Coperta a IV-a – 1848 iunie 9. Programul revoluționar cunoscut sub numele
de Proclamația de la Islaz, Arhivele Statului București,
colecție Achiziții Noi, CLIX/14 bis, imprimat pe mătase.

I.S.S.N. 122-1-3195

SUMAR

I.	ACTIVITĂȚI ARHIVISTICE	5
II.	DOCUMENTARE ARHIVISTICĂ	12
	– Cronologie. Bibliografie (III)	12
	– Arhivistul în mediul universitar (traducere)	18
	– Spațiile de arhivă în accepțiunea și practica Arhivelor Naționale din Washington	25
	– Lista publicațiilor românești și străine intrate în fondul documentar al bibliotecii D.G.A.S. în lunile mai-iunie a.c.	28
III.	VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ	31
	– Sesiunea științifică: „Comerțul și dezvoltarea urbană”, Brăila, 21–23 mai	31
	– Manifestări științifice consacrate „Săptămânii arhivelor”, 24–28 mai	31
	– Al X-lea simpozion național de numismatică. Brașov, 27–28 mai	36
	– Participări la sesiuni și simpozioane științifice	37
	– Manifestări expoziționale	39
	– Emisiuni Radio-TV	40
	– Apariții editoriale	40
	– Lista articolelor publicate de arhiviști în presa locală	41
IV.	BREVIAR	45
	– Dicționar	45
	– Lista abrevierilor	48

I. ACTIVITĂȚI ARHIVISTICE

ÎMBOGĂȚIREA BAZEI DOCUMENTARE

În cursul lunilor mai-iunie a.c., filialele Arhivelor Statului au preluat următoarele fonduri de la creatorii și deținătorii de documente:

- Bihor – „Primăria municipiului Oradea” (1968–1973) – 5,10 m.l.
- Bistrița-Năsăud – „Comitetul raional P.C.R. Beclean” (1950–1967) – 53 m.l.
– „Comitetul raional P.C.R. Năsăud” (1950–1967) – 52 m.l.
- Brăila – Achiziționarea a 8 volume de documente și două mape cu 127 schițe și 47 hărți militare din ediția „România în războiul mondial” (1916–1919) publicate de Serviciul istoric al Ministerului Apărării Naționale între anii 1934–1941.
- Călărași – „Primăria comunei Valea Argovei” (1920–1972) – 6 m.l.
– „Spitalul județean Călărași” (1929–1972) – 2,50 m.l.
- Cluj – „Comitetul municipal P.C.R. Turda” (1942–1949) – 60 m.l.
– Universitatea „Regele Ferdinand” Cluj (1919–1949) – 0,80 m.l.
– Fond personal „Ștefan Manculea” (1900–1970) – 8 m.l.
- Giurgiu – „P.C.R. – Comitetul Municipal Giurgiu” (1982–1989) – 40 m.l.
- Hunedoara – Liceul „Decebal” și Școala Normală din Deva (1866–1978) – 4 m.l.
- Maramureș – „Direcția județeană de Statistică” (1965–1970) – 3,70 m.l.
- Mehedinți – „Direcția județeană de Statistică Mehedinți” (1969–1990) – 18 m.l.
- Sălaj-Zalău – „Primăria comunei Băbeni” (1910–1975) – 1,10 m.l.
– „Primăria comunei Gâlgău pe Someș” (1948–1975) – 4,00 m.l.
– „Primăria comunei Poiana Blenchii” (1948–1975) – 1,20 m.l.
– „C.A.P. Poiana Blenchii” (1964–1991) – 1,15 m.l.
- Vaslui – „Comitetul raional Bârlad al P.C.R.” – 15 m.l.

PREGĂTIRE PENTRU MICROFILMARE ȘI MICROFILMARE

- Municipiul București – *pregătire*: „Comisia de Poliție a Capitalei” – 1 m.l.
„Primăria Municipiului București, serviciile Secretariat și Tehnic” (1864–1900) – 2 m.l.
- Alba – *pregătire*: „Prefectura județului Alba, acte înregistrate” (1870–1871) – 1,5 m.l.; „Prefectura județului Alba. Biroul Comisiei de Armistițiu” (1945) – 4,5 m.l.
– *microfilmare*: „Prefectura județului Alba, acte înregistrate” (1849–1860) – 24 355 cadre
- Arad – *pregătire*: „Prefectura județului Arad, seria Acte administrative” (1877–1878) – 2, 1 m.l.
- Argeș – *pregătire*: „Prefectura județului Argeș” (1943–1946) – 5,25 m.l.
- Bacău – *pregătire*: „Camera de comerț și industrie Bacău” (1943–1945), 115 dosare, 11 868 file – 2 m.l.; „Stare civilă” – 156 dosare, 21 860 file – 3 m.l.
- Botoșani – *pregătire*: „Prefectura județului Botoșani” (1940) – 0,50 m.l.
- Brașov – *pregătire*: „Prefectura Făgăraș” (1911–1912) – 2,80 m.l.
– *microfilmare*: „Prefectura Făgăraș” – 2 248 cadre
- Buzău – *microfilmare*: „Prefectura județului Râmnicu Sărat” (1831) – 0,50 m.l.; „Colecția de achiziții și documente” – 870 cadre
- Călărași – *pregătire*: „Primăria orașului Oltenița” (1928–1929), 3 485 file – 1,45 m.l.
- Cluj – *pregătire*: „Episcopia greco-catolică Cluj-Gherla” (1910–1917), 20 674 file – 4,50 m.l.; fond personal Ana Voileanu-Nicoară (1884–1971), 6 397 file – 1,50 m.l.; colecția „Aranka György” (1230–1860), 5 172 file – 1,24 m.l.
– *microfilmare*: „Episcopia greco-catolică Cluj-Gherla” (1864–1866) 20 028 cadre, rolele 88–111.
- Constanța – *pregătire*: „Fabrica de ciment Cernavodă” (1899–1956) – 4 m.l.
- Covasna – *pregătire*: „Colecția registre parohiale de stare civilă” (1696–1950), 1 241 file – 0,45 m.l.; „Primăria orașului Sf. Gheorghe” (1739–1961) – 2 m.l.; „Spitalul județean Sf. Gheorghe” (1922–1957) – 21,20 m.l.
- Dâmbovița – *microfilmare*: „Prefectura județului Dâmbovița” (1831–1950) – 2,5 m.l.
- Dolj – *pregătire*: „Prefectura județului Dolj” (1921–1929), 19 048 file – 3,80 m.l.
- Galăț – *pregătire*: „Primăria orașului Galați” (1920, 1923, 1924) – 2,60 m.l.
– *microfilmare*: „Primăria orașului Galați” (1907), 5 352 cadre – 1 m.l.

- Giurgiu – *pregătire*: „Poliția orașului Giurgiu”, 8 000 file – 1,5 m.l.
- Iași – *microfilmare*: „Divanul Domnesc” (1786–1862), 29 355 cadre – 8 m.l.
- Maramureș – *pregătire*: „Prefectura județului Mureș – seria vicecomite” (1905–1906) – 3,20 m.l.
- Olt – *pregătire*: „Prefectura județului Romanți” (1830–1950) – 0,24 m.l.
- Satu Mare – *pregătire*: „Registre parohiale de stare civilă” (1704–1956) – 1,5 m.l.
- Sălaj – *pregătire*: „Comitatul Crasna” (1823–1826) – 5 m.l.
- Sibiu – *microfilmare*: „Magistratul orașului și scaunului Sibiu” – 1,08 m.l.
- Suceava – *pregătire*: „Prefectura județului Baia” (1947) – 2 m.l.
- Vâlcea – *pregătire*: „Prefectura județului Vâlcea” – 9,36 m.l.
– *microfilmare*: „Prefectura județului Vâlcea” (1944–1945) – 12 000 cadre.
- Vrancea – *pregătire*: „Prefectura județului Putna” (1898–1899), 14 300 file.

PRELUCRAREA ARHIVISTICĂ A FONDURILOR ÎN VEDEREA INTRĂRII ÎN CIRCUITUL CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Direcția Arhive centrale:

- Arhive feudale, personale și colecții** – Inventariere: Colecția „Documente istorice” 257 fișe; „Documente muntenești” – 18 fișe; „Documente moldovenești” – 35 fișe; „Documente grecești” – 100 u.a.; reintegrare a documentelor provenite din fondurile personale, predate de fostul fond special: „Radocea Cornel” – 1,60 m.l.; „Halippa Pantelimon” – 18 u.a.; „Titulescu Nicolae” – 4 u.a.; fond familial: „Melinte” – 1 u.a.; „Velicu Dudu” – 10 u.a.; „Boldur Alexandru” – 1 u.a.; „Gafencu Grigore” – 1 u.a.; „Ghibu Onisifor” – 12 u.a.; „Stoica Vasile” – 1 u.a.; „Râmneacă Petru” – 1 u.a.; „Pop Ghiză” – 6 u.a.; „Moroianu G.” – 1 u.a.; „Gyr Radu” – 1 u.a.; „Pelivan Ion” – u.a.
- Ordonare și cotare: fond personal „Poroieneanu Sache” – 130 u.a.; „Bălăianu Mihai” – 2 000 u.a.
- Fișare și cotare: col. Suluri I: 140 u.a.

Arhive Centrale Economice

- Inventariere: „Ministerul Industriei și Construcțiilor de Mașini” (1970–1975); „Comitetul pentru problemele Consiliilor populare” (1949–1950) – 34 m.l.; Colecția „Hărți, planuri” – 195 u.a.; fond „Hagi Constantin Pop” (sec. XVIII), 105 doc. limba greacă.

- Verificarea existentului cu inventarul: „Societăți petrolifere” (1930–1949) – 49 m.l.
  - Inventariere: „Comisia de Poliție” – 1 m.l.
  - Verificarea existentului cu inventarele: „Banca de Scont a României” (1891–1949), „Colecția de documente” (1437–1983) – 27 m.l.
- Municipiul București
- Ordonare pe ani: „Protopopiatul și parohia ortodoxă Sebeș” (1851–1900) – 25,50 m.l.; „Protopopiatul ortodox Baia de Arieș” (1884–1893) – 13 m.l.
  - Ordonarea după registrele de evidență contemporană: „Protopopiatul ortodox Sebeș” (1851–1900) – 1 m.l.; „Protopopiatul ortodox Baia de Arieș” (1884–1893) – 0,50 m.l.; „Academia Teologică Blaj” (1904–1942) – 3,20 m.l.
- Alba
- Ordonare: „Chestura Poliției Arad” (1913–1914) – 2,20 m.l.
- Arad
- Verificarea existentului cu inventarul: Arhiva C.C. al P.C.R.: „Procese comunistilor, antifasciștilor și ale organizațiilor de masă revoluționare” – 160 m.l.
- Argeș
- Verificarea existentului cu inventarul: 21 fonduri (sec. XVIII–XX) – 141,30 m.l.
- Bihor
- Inventariere: „Judecătoria Beclean” (1950–1960) – 6,30 m.l.
- Bistrița-Năsăud
- Verificarea existentului cu inventarul, selecționare și reordonare: „Sfatul popular raion Șăveni” (1959–1967) – 5 m.l.; „Primăria orașului Dorohoi” (1951–1967) – 8,30 m.l.
- Botoșani
- Verificarea existentului cu inventarul: „Camera de comerț și industrie Brăila” (1944–1948) – 6,50 m.l.
- Brăila
- Inventariere: „Comitetul județean Brașov” (1960–1968) – 67 dosare; Colecția plăci fotografice, fișe, hărți – 65.
- Brașov
- Verificarea existentului cu inventarul primăriilor comunale „Clondiru” (1932–1950) – 4 m.l.; „Costești” (1865–1950) – 4 m.l.; „Corbu” (1934–1950) – 3,80 m.l.; „Colți” (1941–1950) – 1,20 m.l.; „Cochirleanca” (1913–1949) – 3,75 m.l.; „Cotorca” (1926–1950) – 1,10 m.l.; „Căldărești” (1949–1950) – 0,12 m.l.; „Sfințești” (1941–1950) – 1,10 m.l.; „Florica” (1923–1950) – 3,60 m.l.
- Buzău
- Ordonare, inventariere: „Comitetul P.C.R. al raionului Călărași” (1966) – 0,45 m.l.
  - Verificarea existentului cu inventarele: „Pretura plășii Dragoș-Vodă” (1934–1950) – 13,75 m.l.; „Primăria comunei Dragoș-Vodă” (1908–1970) – 13,75 m.l.; „Sfatul popular al comunei Dropia” (1951–1960) – 1,60 m.l.; „Primăria comunei Floroaica” (1926–1950) – 2,30 m.l.; „Primăria comunei Găunoși” (1923–1940) – 0,60 m.l.; „Primăria comunei Jegălia” (1901–1945) – 5,15 m.l.; „Pretura Plășii Lehliu” (1903–1949) – 16,85 m.l.
- Călărași
- Ordonare: „Colecția documente Blaj” (1436–1848) – 1,34 m.l.; „Episcopia greco-catolică Cluj-Gherla” (1908–1921) – 1 m.l.; „Fond fam. Miko Rhedli” (1763–1816) – 0,96 m.l.;
- Cluj

„Fond fam. Josica” (1594–1869) – 3,40 m.l.; „Prefectura jud. Turda (registru)” (1932–1949) – 9 m.l.; „Fondul fam. Teleki din Dumbrăvioare” (sec. XVI–XIX) – 2,60 m.l.; „Fond pers. Eugen Ausch” (1883–1950) – 0,50 m.l.; „Fond fam. Banffy” (sec. XVII–XIX) – 3,75 m.l.; „Sfatul popular al raionului Dej” (1951–1952) – 1,10 m.l.

– Inventariere: „Fond fam. Miko-Rhedli” (1651–1903) – 1,24 m.l.; „Prefectura jud. Turda”(registre) (1932–1949) – 9 m.l.; „Primăria oraşului Bistriţa seria II/g” (1849–1876) – 1,49 m.l.; „Camera de agricultură Someş” (1921–1922) – 0,75 m.l.; „Fond pers. Eugen Ausch” (1883–1950) – 0,50 m.l.

– Verificarea existentului cu inventarul: „Episcopia greco-catolică Cluj-Gherla” (1908–1921) – 1 m.l.

Constanţa

– Verificarea existentului cu inventarul: „Prefectura judeţului Durostor” (1914–1940) – 43 m.l.

Covasna

– Ordonare, selecţionare: „Primăria oraşului Sf. Gheorghe” (1739–1961) – 2 m.l.; „Spitalul judeţean Sf. Gheorghe” (1922–1957) – 29 m.l.

Dâmboviţa

– Verificarea existentului cu inventarul, ordonare, selecţionare, recotare, refacerea inventarului: „Sfatul popular Târgovişte” (1954) – 8 m.l.

Dolj

– Ordonare: „Fond personal Mihail Cănciulescu şi Curtea de Apel Craiova secţia I” – 2,50 m.l.

– Inventariere: „Curtea de Apel Craiova secţia I” (1831–1832), 42 fişe – 0,30 m.l.

– Verificarea existentului cu inventarul: „Sfatul popular al regiunii Oltenia” – 30,70 m.l.

Giurgiu

– Verificarea existentului cu inventarul: „Prefectura judeţului Vlaşca” (caziere) (1923–1949) – 7 m.l. „Camera agricolă Vlaşca” (caziere) – 0,8 m.l.; „Administraţia financiară Vlaşca” (1923–1949) – 7,10 m.l.; „Serviciul veterinar Vlaşca” (caziere) (1923–1949) – 2,15 m.l.; „Judeţ Vlaşca – starea civilă” (1923–1949) – 104,35 m.l.

Harghita

– Verificarea existentului cu inventarul: „Sfatul popular Joseni” (1951–1968) – 11,20 m.l.; „Şcoala confesională Mujna” (1898–1948) – 10,50 m.l.; „Sfatul popular Borsec” (1951–1960) – 3,75 m.l.; „Sfatul popular Sărmaş” (1951–1968) – 5,50 m.l.; „Sfatul popular Tuşnad” (1951–1968) – 7,40 m.l.; „Sfatul popular Sânmartin” (1951–1968) – 15 m.l.; „Sfatul popular Gălăuţaş” (1950–1967) – 5,40 m.l.; „Tribunalul popular Topliţa” (1952–1968) – 49 m.l.; „Primăria Armăşeni” (1945–1968) – 9 m.l.; „Sfatul popular Ciuc Sângeorgiu” (1951–1968) – 17,50 m.l.; „Sfatul popular Ciumani” (1934–1968) – 13,30 m.l.; „Primăria Sânpaul” (1949–1968) – 2,70 m.l.; „Primăria Mărtiniş” (1940–1968) – 4,60 m.l.

Hunedoara

– Verificarea existentului cu inventarul: „Comisariatul de poliţie Petroşani” (1940–1942) – 1 m.l.

- Ordonare, selecționare și inventariere: „Casa de asigurări sociale Deva” (1914–1948), „Legiunea de jandarmi Hunedoara” (1942–1943) – 2 m.l.; „Vicariatul greco-catolic Hațeg” (1810–1898) – 3 m.l.
- Iași
- Ordonare: „Școala normală V. Lupu Iași”, Liceul militar „General Macarovici” Iași, „Inspectoratul județean al M.I. – Iași” (1949–1952) – 27,30 m.l.
  - Inventariere: „Inspectoratul județean M.I. Iași” (1949–1952) și P.C.R. – 6,20 m.l.
  - Verificarea existentului cu inventarul: „Inspectoratul tehnic cadastral – Iași” (1919–1950); „Pretura plășii Bucium” (1941– 1950); „Pretura plășii Copou” (1941–1950); „Primăriile comunelor Buznea, Ceplenița, Ciortestei, Ciurea, Codăiești”, „Primăria Ismail”, „Primăria Iași” – imobile (1920–1950) – 61,65 m.l.
- Maramureș
- Ordonare, selecționare și inventariere: „Notariatul de Stat Sighet” (1910) – 1 m.l.
- Mehedinți
- Ordonare: „Inspectoratul școlar jud. Mehedinți” (1976–1990) – 20 m.l.
  - Inventariere: „Prefectura jud. Mehedinți” (1924–1926) – 359 registre; „P.C.R. Comitetul orășenesc Orșova” (1961–1970), 92 registre; „Tribunalul Mehedinți” (1887) – 778 registre; „Colecția de documente, pachetul XXXIV” – 57 registre.
  - Verificarea existentului cu inventarul: „Colecția de manuscrise sec. XVI–XX” – 189 u.a.; „Colecția dr. C. I. Istrate” (1429–1945) – 2282 u.a.; „Colecția G. Gherghinescu” – 329 u.a.; „Colecția de planuri și hărți” – 308 u.a.
- Olt
- Verificarea existentului cu inventarul: 114 m.l.
  - Ordonare: „Recensăminte 1941 în localitățile fostelor jud. Olt și Romanți”.
- Sălaj
- Ordonare: „P.C.R.” (1984–1989) – 15 m.l.; „Comitatul Crasna” (1823–1826) – 6 m.l.
  - Verificarea existentului cu inventarul: „Comitatul Crasna” (1823–1826) – 6 m.l.; „Sfatul popular al raionului Carei” (1950–1968) – 22,10 m.l. (1327 u.a.).
  - Inventariere: „Comitatul Crasna, seria administrativă” (1823–1826) – 5 m.l.
  - Selecționare și întocmire rezumate 11 documente: „Primăria orașului Carei” (1920–1925), „Banca Comercială Negrești-Oaș”, „Spitalul județean Satu Mare”, „S.C. SAMOBIL S.A. Satu Mare”, „S.C. Vinalcool S.A. Negrești-Oaș”, „S.C. Autonova S.A. Satu Mare”.
- Timiș
- Ordonare: „Fond pers. dr. Table Nicolae” – 1,01 m.l.; „Fond fam. Kovacs vicecomite” – 0,10 m.l.
  - Verificarea existentului cu inventarul: „Prefectura jud. Timiș-Torontal, serv. Secretariat-Administrativ”

(1949–1950) – 7,70 m.l. „Vama Bega” (1923–1949) – 3,23 m.l.; „Vama Cenad” (1923–1949) – 1,26 m.l.; „Vama Antrepozite Timișoara” (1922–1959) – 4,80 m.l.; „Vama Cruceni” (1926–1949) – 0,50 m.l.; „Vama Iam” (1942–1949) – 0,24 m.l.; „Vama Jimbolia” (1924–1950) – 1,70 m.l.; „Vama Lugoj” (1929–1949) – 1,10 m.l.; „Vama Reșița” (1926–1951) – 1,60 m.l.; „Vama Comloș (1919–1930) – 0,10 m.l.; „Inspectoratul vamal Timișoara” (1932–1942) – 1,40 m.l.; „Banca Comercială Italo-Română” (1929–1948) – 1 m.l.; „Bursa de Mărfuri” (1930–1935) – 0,50 m.l.; „Cooperativa de Credit Industrial” (1924–1948) – 0,40 m.l.; „Primăria Cărpiniș” (1845–1925) – 1,10 m.l.; „Primăria com. Deta” (1856–1920) – 3,47 m.l.; „Primăria com. Lovrin” (1721–1920) – 1,24 m.l.; „Primăria com. Sânpetru Mare” (1856–1871) – 1,53 m.l.; „Primăria com. Gotlob” (1783–1879) – 2,76 m.l.; „Primăria com. Tormac” (1891–1924) – 0,48 m.l.; „Primăria com. Buziaș” (1889–1927) – 0,50 m.l.; „Primăria com. Cherecul Mic” (1827–1876) – 0,14 m.l.; „Primăria com. Periam” (1855–1896) – 0,14 m.l.; „Institutul de Credit Ec. Albina Sibiu, sucursala Lugoj” (1920–1948) – 1,14 m.l.; „Creditul Național Agricol Lugoj” (1938–1948) – 0,37 m.l.; „Banca Agrară Cluj – Sucursala Timișoara” (1927–1929) – 0,14 m.l.; „Banca Agrară Cluj – Sucursala Lugoj” (1929–1946) – 0,14 m.l.; „Primăria com. Deta” (1923–1967) – 6,63 m.l. – total: 45,30 m.l.

Tulcea

- Verificarea existentului cu inventarul: „C.A.P. Dunavăț” – 7,14 m.l.; „Primăria orașului Babadag – Sfatul Popular oraș Babadag” – 17,30 m.l.; „Primăria oraș Isaccea – Sfatul Popular Isaccea” – 4,86 m.l.; „Notariatul de Stat Tulcea” – 12,86 m.l.; „Notariatul de stat Măcin” – 6,12 m.l.; „Judecătoria Populară Mixtă Babadag” – 9 m.l.; „Judecătoria rurală Casimcea” – 1,15 m.l. – total: 58,43 m.l.

Vaslui

- Inventariere: „Comitetul P.C.R. Bârlad” – 10 m.l.

Vrancea

- Verificarea existentului cu inventarul: „Prefectura județului Putna” (1886–1894) – 28 m.l.

II. DOCUMENTARE ARHIVISTICĂ

CRONOLOGIE. BIBLIOGRAFIE (III)

Lector dr. Adina Berciu-Drăghicescu
șef birou documentare D.G.A.S.

Informații bibliografice pentru cronologie. În: R.A., 2, 1966, p. 356–357.

Ionescu, Gh. *Contribuții la cronologia domniei lui Mircea cel Bătrân și a lui Vlad Voievod în Țara Românească.* În: Materiale ale sesiunii științifice a Institutului pedagogic din București, București, 1956, p. 263–286.

Istoria lumii în date. Elaborată de Horia C. Matei (ist. veche), Florin Constantiniu, Marcel D. Popa (ist. medie), Nicolae C. Nicolescu, Gh. Rădulescu (ist. modernă și contemporană). Sub conducerea acad. prof. Andrei Oțetea, București, Ed. enciclopedică română, 1969, XVI + 615 p.

Istoria României în date. Elaborată de Horia C. Matei, Florin Constantiniu, Marcel D. Popa, Nicolae C. Nicolescu, Gh. Rădulescu, sub conducerea lui Constantin C. Giurescu, București, E.A., 1972.

Jacobsen, Hans-Adolf. *1939–1945. Der zweite Weltkrieg in Chronik und Dokumenten.* Mit acht karten und ikizzen, sechs Spitzengliederungen. Fünfte, vollständig überarbeitete und wesentlich erweiterte Auflage. Darmstadt. Wehe und Wissen Verlagsgesellschaft (1961), 764 p.

Kogălniceanu, C. *Tabloul genealogic și cronologic al Basarabilor domni ai Țării Românești 1310–1659,* cu adnotațiuni critice și tabloul cronologic al tuturor domnilor Țării Românești, București, 1912, 29 p. + 1 pl.

Kogălniceanu, C. *Tabloul genealogic și cronologic al Drăgoșeștilor, Bogdăneștilor, Koriotoviceștilor și Mușăteștilor, domni ai Moldovei, 1352–1668,* cu adnotațiuni critice și tabloul cronologic al tuturor domnilor Moldovei. București, 1913, 32 p.

Koch, Christian-Guillaume de. *Tablettes chronologiques des révolutions de l'Europe.* Nouvelle édition, corrigée et continuée à la fin de l'an 1807. Strasbourg: Chez F.G. Levrault; Paris: Chez Le Normant, F. Schoell, 1808, 125 p.

- Kurt, Hanns. *Hans Martin Sbüchelberger: Welt und Kulturgeschichte, 10 000 Daten nach Kalendertagen geordnet*. Ratingen, Kastellaum, ... A. Henn, 1974, p. 982.
- Labbeus, Philippus. *Chronologiae historicae*. Pars I–IV. Parisüs: Typographia Rejia, 1670, 4 vol. (leg. în 1).
- La Croze, M. *Abrégé chronologique de l'Histoire universelle*, par... Revu, continué et fort augmenté par M. Farmey. Huitième édition, Lousanne, 1800.
- Langer, William L. *An Encyclopedia of World History. Ancient, Medieval and Modern. Chronologically Arranged*. Compiled and Edited by William L. Langer. Revised Edition. Illustrated with Maps. London, Toronto..., George G. Harrap. 1953, XL + 1243 + LXXXIX p.
- L'art de verifier les dates des faits historiques, des chartes, des chroniques et autres monuments depuis la Naissance de Notre Seigneur*; par le moyen d'une table chronologique... avec un calandrier perpetuel... On viage nécessaire à ceux qui veulent avoir une parfaite connaissance de l'Histoire. Par des Religieux Benedictions de la Congrégation de S. maur. Partie I–II. A Paris: Chez Guillaume Desprez; Chez Guillaume Cavelier, 1750, 2 vol, leg. în 1, LXVIII + 714 p. (I–II).
- Lauffer, Prof. Siegfried. *Abriss des antiken Geschichte. Bearbeitet von Prof. Siegfried Lauffer unter Mitarbeit von Prof. Karl Gustav Fellerer und Friedrich Klemm*. München, R. Oldenbourg, 1956, 180 p. + 3 f.h.
- Laurian, A. Treboniu. *Foștii Consulari cu adaussului faptelor memorabili*. Suplementu la Istoria Românilor, Bucuresci, 1869, 169 p.
- Lepsius, Richard. *Die Chronologie der Aegypter, bearbeitet von Richard Lepsius...* Theil I: Kritik der Quellen. Berlin: Nicolaische Buchhandlung; London: J. Madden, ... 1849, 9 f. + 554 p. I.
- Le Sage*, A. *Atlas historique, généalogique, chronologique et géographique*. Seule édition avouée par l'auteur**, 1 f. + XXXIII f. tab. cu hărți + 2 f.
- Lenglet, Dufresnoy, Abbi Nicolas. *Tablettes chronologiques de l'histoire universelle, sacrée et profane, ecclésiastique et civile, depuis la Création du Monde, jusqu'à l'an MDCCXLIII*. Avec des Reflections sur l'Ordre qu'on doit tenir, sur les ouvrages nécessaires pour l'Etude de l'Histoire. Troisième édition. Vol. I: Qui contient Ancienne. II: Qui contient l'Histoire. Moderne. Haga, Scheurleer, 1756, CCXXIV + 372 p. (I) XLVIII + 500 p. (II).
- Leo Grammaticus: *Cronographia (Graecae et Latinae). Ex recognitione Immanuelis Bekkeri. Accedit Eustathi. De capta Thessalonica liber*. Bonn, Ed. Weber, 1842, IV + 554 p.
- Liebenam, Willy. *Fast consulares Imperii Romani von 30 v. Chr. bis 562 n. Chr. mit Kaiserliste und Auhang*. Bonn, 1909, 128 p.
- Lietzmann D., Hans. *Zeitrechnung der römischen Kaiserzeit, des Mittelalters und der Neuzeit für die Jahre 1–2000 nach Christus*, Berlin, 1934, 127 p.

* Pseudonimul lui: Las Cases, Emm. Aug. Dieudonni Compte de.

** Lipsește foaia de titlu.

- Loghin, Leonida. *Al doilea război mondial. Acțiuni militare, politice și diplomatice*. București, Editura Politică, 1984, 622–624 p. cu tab.
- Lupea, Gavrielovici, Vasile. *Pascalion principal cu titlul „Mâna lui Damaschin”*, Iași, f.e., 1842, 32 p.
- Malalas, Ioannes. *Chronographia*. Graece et latine. Ex recensione Ludovici Dindorfi. Accedunt Chilmeadi Hodiique Bonnae. Ed. Weber, 1831, LXXVIII + 796–799 p. (Corpus scriptorum historiae Byzantinae. Editio emendatior et copiosior consilio B.G. Niebuhrü instituta).
- Manasses, Constantinus. *Breviarium historiae metricum*. Joel: Chronographia compendiaria. Acropolis Georgius: Annales. Graece et latine. Recognovit Immanuel Bekkerus, Bonnae: Ed. Weber, 1836–1837, X + 308 + 70 + VI + 286 p. (Corpus scriptorum historiae Byzantinae. Edition emendatior et copiosior, consilio B.G. Niebuhrü instituta).
- Marcelinus, Ammianus. *Ammiani Marcellini Kerum sub Impp. Constantio, Iuliano, Ioviano, Valentiniano Valente, per XXVI, annos gestarum Historia... + Chronologia Marcelliniana...* In: *Historiae Augustae, Tomus III + Supplementum 2 vol.* (leg. în 1) 7 f. + 566 p.; 85 f. (suplimentul).
- Mareș, Alexandru. *Câteva observații în legătură cu probabilitatea de datare prin filigrane*. În: *Lb. Română*, 1973, 22, nr. 4, p. 305–308.
- Mareș, Alexandru. *Considerații asupra datării unor documente atribuite secolului al XVI-lea*. În: *Lb. Română*, 1974, 23, nr. 4, p. 270–290.
- Mas, Latrie C-te de. *Trésor de chronologie, d'histoire et de géographie pour l'étude et l'emploi des documents du moyen âge*, Paris, „Victor Palmé”, 1 f. + VI + 2299/–2301/p.
- Marsham, John. *Canon Cronicus aegyptiacus, ebraicus, graecus Disquisitiones...* Londini primùm A. 1672 editus, nune longe emendatior... Lipsiae. Apud Matthæum Bircknerum, 1676, /32 f./ + 675 p.
- Matei, M. D. *Date noi în legătură cu cetatea de pământ de la Bârlad*. În: *S.C.I.V.*, 1959, 10, nr. 1, p. 117–134.
- Matei, M. D. *Câteva probleme de analogie ridicate de cercetările din cetatea de pământ de la Roman*. În: *S.C.I.V.*, 1964, 15, nr. 4, p. 505–515.
- Matei, M. D. *Observations générales sur la stratigraphie de l'habitat médiéval de Suceava*. Cluj, Edit. Dacia, 1965, 9, p. 351–359.
- Matei, Horia C. *O istorie a lumii antice*. București, Albatros, 1984. 446–448 p. cu ilustr. + 14 f. pl.
- Mentelle, Edme. *Exercices chronologiques*. Troisième édition, revue, corrigée et entièrement refondue, à l'usage des Écoles Royales Militaires. Paris: D'Aumont, Veuve Nyon Jeume, 1822, 163 p.
- Merccator, (Gerardus). *Chronologia hoc est. Temporum demonstratio exactissima ab initio mundi usque ad annum Domini MCLXVIII*, Coloniae Agrippinae, 1569, 58 f. + 341 p.
- Minea, Ilie. *Sfârșitul domniei lui Despot Vodă*. În: „Cercetări Istorice”, an V–VII, 1929–1931, p. 351–352.

- Minea, Ilie. *Data de zi a luptei de la Verbia*. În: *Cercetări Istorice*, an. V–VII, 1929–1931, p. 352–353.
- Minea, Ilie. *Despre sfârșitul domniei lui Iancu Vodă Sasul*. În: *Cercetări Istorice*, an. VIII–IX, 1932–1933, nr. 1, p. 217–218.
- Minea, Ilie. *Data morții lui Ioan Vasilie Despot Vodă*. În: *Cercetări Istorice*, an. VIII–IX, 1932–1933, nr. 1, p. 230.
- Minea, Ilie. *Sfârșitul domniei lui Ștefan Tomșa (I)*. În: *Cercetări Istorice*, an. VIII–IX, 1932–1933, nr. 1, p. 230.
- Minea, Ilie. *Indicație greșită?* În: *Cercetări Istorice*, an. X–XII, 1934–1936, nr. 1, p. 345–346.
- Minea, Ilie. *Când a început domnia întâia a lui Mihnea (4) Vodă?* În: *Cercetări Istorice*, an. X–XII, 1934–1936, nr. 1, p. 349–350.
- Minea, Ilie. *Când a început domnia lui Gavriil Vodă?* În: *Cercetări Istorice*, an. XIII–XVI, 1940, nr. 1–2, p. 690–691.
- Minea, Ilie. *Când a murit Ieremia Vodă Movilă?* În: *Cercetări Istorice*, an. XIII–XVI, 1940, nr. 1–2, p. 694.
- Minea, Ilie. *Data de zi a luptei de la Ciuhur*. În: *Cercetări Istorice*, an. XII–XVI, 1940, nr. 1–2, p. 694–695.
- Mioc, Damaschin; Stoicescu, Nicolae. *Mesures et instruments médiévaux de mesure en Valachie et en Moldavie*. În: *RRH*, 1967, 6, nr. 3, p. 357–378.
- Mircioiu, Crișan. *Tabel cronologic al vieții și activității profesorului emerit dr. Dumitru Brabaru*. În: *Omagiu prof. dr. Dumitru Brabaru la împlinirea a 80 de ani de viață și 60 de ani de activitate didactică-științifică*, Cluj-Napoca, 1980, p. 3–12.
- Mirescu, D. *Analiza critică a calendarelor julian și gregorian și propuneri de reforme*. București, 1898, 75 p.
- Mitrea, Bucur. *Etape cronologice în relațiile Histriei cu geto-dacii pe baza monedelor*. În: „Traco-Dacica”, București, 1984, 5, nr. 1–2, p. 111–122.
- Mândruț, Stelian. *Reçues de Transylvanie 1934–1944*. Bibliografie. Cluj-Napoca, Univ. Cluj-Napoca, 1987, 31 p.
- Mkhithar, d’Airinank. *Histoire chronologique*. Traduite de l’arménien, sur le manuscrit du musée asiatique par M. Brosset, St.-Petersbourg. În: *Mémoires de l’Académie Impériale de Sciences de St.-Petersbourg*, VII-e série, t. XIII, nr. 5, 1869, 110 p.
- Moisil, Constantin. *Datarea monedelor antice și medievale*. În: *CNA*, 15, 1940, 119–120, p. 292.
- Monah, Dan. *La Datation par ¹⁴C du complexe culturel Cucuteni-Tripolie*. În: vol. *Le Civilisation de Cucuteni en contexte européen*, Jassy, Univ. „Al. I. Cuza”, 1987, p. 67–80.
- Morintz, Sebastian; Roman, Petre. *Über die Chronologie de Übergangszeit vom Aneolithicum zur Bronzezeit in Rumänien*. În: *Dacia*, 1969, 13, p. 61–71.
- Moroșan, Nicolai Nic. *Noi contribuțiuni preistorice asupra Basarabiei de Nord*. În: *Mem. Secț. Ist.*, seria III, tom VI, Mem. I, București, 1929, 17 p.
- Năsturel, P. *Lista patriarhilor ortodocși. Constantinopol, Alexandria, Antiohia și Ierusalim*. În: *Hrisovul VII*, București, 1948, p. 147–186.
- Nagy, Károly. *A Szentírás időszámítási rendszere/Le Système chronologique de la Bible*. În: *Reformatus Szemle*, Cluj, 1985, 78, nr. 5, p. 418–430.

- Neamțu, Eugenia. *Precizări arheologice și istorice cu privire la data construirii „Casei Dosofoței” (Iași, sec. XVII)*. În: „Memoria Antiquitatis”, Piatra-Neamț, 1970, 2, p. 511–521.
- Neda, Ioan M. *Adăugiri la lista banilor și caimacamilor Craiovei*. În: RIR, XI–XII (1941–1942), p. 370–372.
- Neda, Ioan M. *Câteva precizări cronologice și de fapte istorice din trecutul românesc*. În: R.I.R., XIV, 1944, fasc. IV, p. 514–517. (Precizări cronologice referitoare la domeniile lui Grig. III, Ghica, Alex. Callimachi.)
- Nestor, Ion. *Cu privire la periodizarea etapelor târzii ale neoliticului din R.P.R.* În: S.C.I.V., 1959, 10, nr. 2, p. 246–264.
- Nicefor, Patriarhul Constantinopolului. *Sancti Nicepleori Patriarchae Constantinopolitani Breviarium historicum, de omnibus gesti ab obitu Mauricii ad Constantinum usque Copronymum*. Interprete Dionysio Petario, cum eiusdem Notis. Parisiis. Typographia Regia, 1648. 4 f. + 88–93 p.
- Nicolaiasa G. *Chestiuni practice de cronologie românească veche*. București, 1927, 12 p.
- Nicolăescu-Plopșor, C. S. *Date noi cu privire la cunoașterea începutului și sfârșitului paleoliticului României*. În: S.C.I.V., 1964, 15, nr. 3, p. 307–320.
- Nicolescu, Corina. *Considérations sur l’ancienneté des monuments roumains de Transylvanie*. În: R.R.H., 1962, 1, nr. 2, p. 411–426.
- Niculescu, Gh. *Datarea prin termoluminescență*. În: Cercetări de conservare și restaurare a patrimoniului muzeal, București, 1981, 1, p. 76–78.
- Nussbächer, Gernot. *Datarea documentului popii Iane din Scheii Brașovului, 158%*. În: LR, 1976, 25, nr. 3, pag. 169–274.
- Nussbächer, Gernot. *Propuneri de datare a unor documente din colecția Steinner (secolul XVI)*. În: RA, 1981, 58, nr. 1, p. 85–89.
- Oliveira, Martins (J.P.). *Taboces de chronologia e geographia historica*. Lisboa, „Antonio Maria Pereira” (Obras de Oliveira Martins).
- Olteanu, Ștefan. *Problema genezei orașului medieval în lucrări recent apărute în țările vecine*. În: „Studii. R.I.”, 1963, 16, nr. 3, p. 697–701 (Probleme de arheologie).
- Olteanu, Ștefan. *Cercetări cu privire la geneza orașelor medievale din Țara Românească*. În: „Studii. R.I.”, 1963, 16, nr. 6, p. 1255–1282.
- Pais (Ettore). *Fasti triumphales populi romani*. Editi ed illustrati da... (Con incisioni nel testo e 21 Tarole). Parte I–II. Roma, Dr. A. Nardecchia, 1920, 2 vol. XXVII + CLVIII + 546 p. + 20 pl. (I–II) (Collezione di Testi e Monumenti Romani).
- Pallu de Lessert (A. Clément). *Fastes de provinces africaines (Proconsulaires, Numidie, Maurétanies) sous la direction romaine*. Tome I; II–2. Paris, „Ernest Leroux”, 1896–1901. 2 vol. VIII + 571 p. (I); 427 p. (II–2). (Ministère de l’Instruction Publique).
- Pagi, Antoine. *Dissertation chronologica Antonii Pagi De periodo Graeco Romana, Paucis abhinc annis primum ab Auctore in Gallia magno Chronologiae commodo ingeniose Concinnata, Denuo et studio Henrici Leonardi Schurz fleischii edita, recognita, et Problematibus usum eius commanstratibus locupletata. Accessit Praefatio... Vitembergne Saxonum; Apud Christianum Schrödterum, 1705. k f. + p. 9–168 cu tab.*
- Panvinius Veronensis (Onuphrius). *Fasti et triumphus Rom. a Romula Rege usque ad Carolum V. Caes. Aug...* Venetiis, 1557, 3/–6/ f. + 228 p.

- Panaitescu, P. *Contribuții la opera geografică a lui Dimitrie Cantemir*. În: Mem. Sect. Ist., seria III, tom. VIII, Mem. 7, 1928, 14 p. + 1 hartă.
- Păunescu, Alexandru. *Cronologia paleoliticului și mezoliticului din România în contextul paleoliticului central-est și sud-est european*. În: SCIVA, 1984, nr. 3, p. 235–265.
- Pelivan, Ion. *Chronologie de la Bassarabie*, Paris, 1920, 200 p.
- Perl, Gernard. *Kritische Untersuchungen zu Diodors römischer Jahrzählung*. Berlin: Akademie-Verlag, 1957, VII + 547 p. (Deutsche Akademie des Wissenschaften zu Berlin. Schriften der Sektion für Altertumswissenschaft 9).
- Pertz, Karl A.F. *Chronologisches Verzeichnis der Schriftproben welche in Heft I–X der schrifttafeln zum Gebrauche für diplomatische Verlesungen der Monumenta Germanicae enthaltend...* Hanovra. 1869, 12 p.
- Petculescu, Liviu. *Despre cronologia fortificațiilor romane de la Barboși*. În: „Pontica”, 1982, 15, p. 249–253.

III. VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

Arhivistul în mediul universitar*

Césare Gutiérrez Muñoz (Peru)

1. Conținutul documentelor

Contradicția apare atunci când aspirațiile noastre sau teoriile noastre se confruntă cu realitatea.

Această afirmație prinde sens în textul care urmează. Acesta se limitează la apropierea foarte generală de subiect pentru că este imposibil de cuprins în câteva pagini, întreaga vastitate a universului arhivistului de universitate, și mai ales, pentru că este greu să tratezi un subiect, care cel puțin prezentat nu întrunește un consens.

Ieșirea din contradicții nu trebuie să mire. Adesea, date sau fapte par să contrazică sau să slăbească pozițiile noastre; totuși, ele nu fac decât să reflecteze, la un grad mai mult sau mai puțin ridicat, la complexitatea profesiei de arhivist în lumea de azi.

Pe planeta noastră, totul este într-o mișcare perpetuă. Ceea ce este ținut pentru experiență în anumite medii apare, între altele, ca un vis sau o extravaganță. Neregularitatea în evoluția profesiei de arhivist ne informează despre ceea ce a fost realizat și despre ceea ce rămâne să se desăvârșească, uneori este un răspuns la necesități, întotdeauna anticipând dificultățile sau ipotezele. Evoluția constantă a îndeplinirii încă de la începutul secolului ia iremediabil o dimensiune internațională, dovada celor 12 congrese internaționale a arhiviștilor de la 1950 la Paris la 1992, la Montréal și Congresul special de la Washington D.C. în 1966.

În acest context, mi-ar fi plăcut să trasez profilul arhiviștilor de universitate, atrăgând atenția asupra conceptelor și tratatelor care constituie imaginea lor și caracterizează activitatea lor profesională.

2. Profesia de arhivist

Mai întâi, arhiviștii de universitate sunt arhiviști în sensul prim al termenului, iar din cauza conținutului muncii, pe care o îndeplinesc, îi numim arhiviști universitari. Titlul de arhivist universitar nu ține seama de formația universitară primită de practician, întrucât mai multe țări nu cer sau nu oferă diplome în această specialitate și uneori chiar programele obișnuite de studii universitare nu sunt disponibile.

---

* Raport susținut la Al XII-lea Congres Internațional al Arhivelor. Montréal, septembrie 1992. Originalul în limba franceză se află la Biblioteca D.G.A.S. la cota IV 6857, inventar 67917/1992.

Din acest motiv, apare pertinent să se pună din nou întrebarea: Ce este un arhivist? „Dicționarul de terminologie arhivistică” publicat de Consiliul Internațional al Arhivelor, în scopul de a codifica vocabularul profesiei, aduce răspunsuri în engleză și în franceză:

1. Archiviste (fr.)= Arhivist. Specialist însărcinat cu una sau mai multe funcții în gestiunea arhivelor.

2. Archivist (engl.) = Persoană oficială care se ocupă de administrarea arhivelor și/sau (management) conducerea arhivelor.

Aceste definiții oficiale, care se completează, oferă un punct de plecare de la înțelegerea comună.

Cele două formulări, fiecare respectând propriile sale percepții și tradiții, se aplică specialistului și tehnicianului de documente de arhivă.

Dar, prin experiența personală, știm că arhiviștii sunt mai mult, mult mai mult decât tehnicienii calificați sau experții competenți. Arhiviștii sunt, sau ar trebui să fie, persoane care posedă cele trei calități ale unei vocații profesionale evidente, manifestă adică o formație teoretică și practic riguroasă, și dorința de a servi pe ceilalți.

Dacă unul din aceste elemente lipsește sau este prost asimilat, arhivistul este incomplet. Chiar dacă aceste atribute nu sunt exclusiv ale profesiei noastre, insist asupra competenței lor, pentru că este necesar să definim clar noțiunile elementare ale muncii noastre cotidiene.

Vocația de arhivist, precoce sau întârziată, devine o motivație interioară care stimulează și alimentează dorința de perfecționare a arhivistului în ucenicia sau aplicarea competențelor sale. Formația obținută în timpul studiilor sale și îmbogățită prin experiența sa, sau viceversa, orientează arhivistul într-un mod clar și precis asupra gusturilor și intențiilor sale personale. Pentru un arhivist, să se facă util nu este alt lucru decât să pună la dispoziția celui alt resursele care îi sunt lui familiare și utile în cadrul muncii sale.

Pentru a înțelege mai bine această descriere a celor trei condiții ale profesiei de arhivist, este esențial de precizat că punctul său de plecare și cel de sosire sunt identice, este ființa umană. Singură o ființă umană poate să devină un bun arhivist. În această privință, și pentru a sprijini remarcile mele, permiteți-mi să citez filosoful spaniol José Ortega Y. Gasset: „Viața este munca și adevărata viață, viața reală a fiecăruia, constă în îndeplinirea a ceea ce trebuie făcut și pentru evitarea inutilului. Pentru mine, valoarea omului se măsoară în eficacitatea acțiunilor sale”.

În consecință, profesionalismul arhivistului pretinde un cod etic riguros. Principiile morale care se impun profesiei de arhivist, fiecare definit în timpul și în genul său de Wayne C. Grover, Mario Briceño și Gaston Litton, ne atrag atenția asupra naturii delicate și transcendente a rolului arhivistului. Ei insistă în particular asupra responsabilității asumate de arhiviști în îndeplinirea funcțiilor lor și datorate omniprezenței documentelor în vorbirea umană.

Cine poate acționa în totală libertate față de document? Nimeni. Din contră, cu cât înaintăm în vârstă, în experiența profesională și cu cât suntem instruiți, cu atât suntem supuși unei implacabile tiranii. Realitatea cotidiană vine să sprijine o varietate la care aderăm toți; ființele umane trăiesc cu documente, cu documentele lor, care, de la naștere și până la moarte, și în lumea cealaltă, marchează cursul vieții. Această varietate definește clar rolul capital deținut de arhivist în societate; a ajuta pe fiecare, a face viața mai agreabilă, a contribui la binele ființei umane. Atunci când arhiviștii

universitari acceptă să-și îndeplinească bine munca lor și să ia responsabilitatea lor profesională, ei sunt totodată utili universităților lor și utilizatorilor potențiali ai serviciului lor. Din cauza dualității rolului lor, arhiviști și universitari, rezultatele muncii lor se răspândesc prin lume, și acest fapt are un impact asupra mediului înconjurător imediat și asupra mediului mai îndepărtat în timp și spațiu.

Cu toate acestea, acest cod de etică nu primește titlurile sale de noblețe decât în măsura în care activiștii se consideră ei înșiși pe picior de egalitate cu ceilalți profesioniști. Acest amor propriu este esențial în evoluția profesiei, căci nu poți să convingi pe ceilalți de ceva în care nu crezi cu fermitate.

Ca și colegii lor, arhiviștii universitari „trebuie să resimtă ca și Ernst Posner” nevoia de exploatare a originilor profesiei lor, în sfârșit de a înțelege condițiile și motivele evoluției sale.

Această cunoaștere permite arhivistului să prevadă și să-și pregătească viitorul.

(...) Istoria activității arhivistului se întinde peste aproape cinci mii de ani. Câteva studii purtate pe subiect relevă principiile fundamentale care stau la baza profesiei noastre, ca și lungă sa tradiție. Competența și ținuta intră în formarea unui bun arhivist. Aceste două premise converg spre același scop: să servească în mod eficace pe ceilalți. Cu timpul, ele se materializează în funcție de munca constantă a arhivistului. Ele nu se creează plecând de la nimic și nu se nasc de la o zi la alta. Cele două se integrează într-un proces impulsiv și se adaptează pe măsura evoluției evenimentelor.

Aptitudinea este „capacitatea naturală de a îndeplini o funcție sau de a obține cunoștințe sau de a percepe. Ne naștem cu un anumit potențial care se cere totuși să fie dezvoltat. Ucenicia (care se continuă de-a lungul unei vieți) și experiența sunt de o importanță egală într-un proces de evoluție.

Combinarea teoriei și a practicii poate transforma un cunoscător în expert; ea dotează persoana de rând cu calități solicitate pentru a îndeplini datoriile sale și astfel de a-și realiza potențialul.

Un mare număr de bărbați și de femei și-au descoperit târziu o vocație pentru munca de arhivist, și și-au schimbat orientarea. Alții și-au văzut propriile aspirații împiedicate de lipsa de noroc sau de un concurs de împrejurări nefavorabile; dar rândul s-a întors și ei și-au putut atinge scopurile. Câțiva dintre ceilalți au devenit arhiviști de nevoie, fără să aleagă cu adevărat, dar profesia în final i-a cucerit.

În toate aceste exemple în care aptitudinea este în cauză, dorința și voința de a progresa sunt prezente, poate ajutate de asemenea de șansă, de încredere și de un angajament total.

Conceptul de „profesiune” nu se aplică numai la cei care urmează o carieră universitară sau echivalentă, în sensul său mai larg, înglobează toate activitățile și toate meseriile exersate cu scop. În acest context, putem să afirmăm că un cismar rutinat este un profesionist, în opoziție cu un medic – care nu este un profesionist chiar dacă pretinde o școlarizare ridicată – pentru că cismăria nu are nevoie de medicină.

Dincolo de cursurile urmate, diplomele obținute, salariul pretins și dat, responsabilitatea asumată în îndeplinirea datoriilor sale face din arhivist un profesionist.

Este o problemă de atitudine. Atitudinea este poziția pe care arhiviștii o iau față de profesia lor în calitate de muncă, serviciul public și împlinirea personală. Această atitudine se transformă în stil de viață. Ea le permite să justifice alegerea carierei lor. Îi ajută să meargă înainte; le furnizează o identitate; îi autorizează chiar să scrie *arhivist* cu majuscule. Aptitudinea și atitudinea fac adevăratul arhivist, modelează trăsăturile

sale de caracter și garantează viitorul său profesional. Ele le hrănesc optimismul, misticismul și o voință de a excela și de a se perfecta. Ele fac din arhivist o persoană importantă, o persoană pentru viață.

Fiecare epocă și fiecare loc nasc propriile lor exigențe. Lumea de azi nu mai este „lumea vastă” a părinților noștri și încă mai puțin aceea a bunicilor noștri. În ciuda acestui fapt, așa cum l-a subliniat recent Mme Mykland, nici un consens asupra profesiei nu este atins încă. Se discută mult de profesie, de profesionalizare și profesionalism, dar, cum sunt sigur că se vorbește de același lucru s-a auzit că, pentru a atinge acest *STATUT* profesional, am trecut de la o simplă activitate pentru a ajunge la o ocupație și apoi, la o profesie.

Această ordine cronologică, pe care o încuviințăm din plin, trebuie totuși să fie admisă ținând seama de realitatea următoare: se derulează paralel o ordine cronologică deplorabilă. Într-adevăr, în 1992 mai multe țări consideră încă datoria arhivistului ca o activitate, sau, mai bine, ca o ocupație, dar deloc o problemă.

Studiile arhivistice sunt majoritatea timpului considerate ca a doua specialitate (avocat-arhivist, istoric-arhivist, etc.) și servesc la combaterea distanței dintre dezvoltare și subdezvoltare a profesiei de arhivist.

În ciuda acestei apropieri, pe care eu o consider ca improprie, arhiviștii trebuie însă, să primească o formare de bază și să dobândească cunoștințe în domenii variate (istorie, drept, administrație, diplomație etc.). Un avocat are nevoie de a explora alte câmpuri de cunoștințe decât pe al său. Estimez că aceasta este calea de urmat pentru a forma arhiviști universitari desăvârșiți.

Nu vreau să angajez o polemică asupra diverselor discipline, interne și externe ale profesiei, și care ar putea să doteze un arhivist cu o solidă bază de instrucție. Totuși, cred că s-ar îmbogăți citind studii dirijate de *Primul colocviu internațional despre formarea arhiviștilor* (Paris, august 1988), publicate în franceză și engleză de Bruno Delmas, profesor la École de Chartes și organizator al colocviului, la cererea Comitetului pentru formarea profesională al Consiliului Internațional al Arhivelor („Studii”, „Paris 1989”, 108 p.), acesta furnizând informații interesante despre subiect.

3. Universitatea

Poate totodată din cauza tradiției lungi (nouă secole) și a rolului său de conștientizare, universitatea este un obiect perpetuu de studiu și de reevaluare. Două documente recente, amândouă foarte necesare pentru a înțelege importanța scopurilor instituției, abordează, într-un mod magistral, problema universitară acordându-i-se creditul pentru vechile sale funcții și ducând activitățile sale dincolo de domeniul acestora.

Mă refer la *Magna Charta des universités européennes* (Marea Cartă a Universităților europene) și la *Constitution apostolique du Pape Jean Paul II les universités catholique*.

a) Marea Cartă a fost semnată la 18 septembrie 1988, de aproape 500 de rectori de universități din lumea întreagă, cu ocazia celei de-a 900-a aniversări a Universității din Bologna. Toți arhiviștii universitari și colegii lor ar fi trebuit să se familiarizeze cu acest text; dat fiind claritatea principiilor enunțate acolo, fiecare ar trebui să analizeze, discutând despre ele și să difuzeze mesajul său. Adevărurile importante pe care Carta le conține, mă fac să reproduc textul în anexa nr. I a prezentului document;

b) Constituția apostolică (Roma, 15 august 1990) se adresează „tuturor bărbaților și femeilor care muncesc în sânul universităților catolice” (p. 49), înțelegând evident prin acești termeni arhiviștii. Din cauza conceptelor sale Constituția înglobează în vastul său auditoriu toate universitățile fără excepție.

Opiniile emise în *Marea Cartă* și în *Constituție* fac lumină în domeniul în care *arhiviștii universitari* intervin, redefinind fără ezitare obligațiile lor profesionale. Aceste două documente se dovedesc extrem de importante pentru că ele insistă, fiecare în modul său, asupra fundamentelor universității care sunt învățământul, cercetarea și angajamentul social, de care arhiviștii sunt legați, acestea servind drept trambulină pentru a ameliora munca lor.

Rememorând, în acest stadiu motivul de a face parte din cadrele universității apare ca pertinent.

Arhiviștii universitari nu trebuie și nu pot să nu arate caracterele specifice ale universității sau instituției lor sau ale evenimentelor care au loc în universitatea lor. Ei trebuie, din contră să-și susțină eforturile profesionale prin mijloace tehnice și prin sentimente, adică felul și scopul acțiunii lor.

4. Arhivele universitare

Ca instituție, universitatea creează și adună documente de toate felurile, și pe fiecare dintre ele are interesul să le protejeze. Aceste documente sunt fie produse în interiorul universității, fie derivate din funcțiile și din activitățile sale. Formarea profesională, cercetarea științifică și angajamentul social sunt funcții specifice universitare. Ele coordonează complementaritatea eforturilor personale, de la cele mai excepționale la cele mai comune, care sunt aproape întotdeauna manifestate în documente.

Din punct de vedere tehnic, arhivele universitare sunt asemănătoare cu celelalte arhive. Dar ele se disting prin caracterul unic al funcției lor, tipul de document pe care îl tratează și serviciile pe care le aduc. Arhivele universitare constau dintr-un ansamblu de documente înscrise, produse de universitate, în exercițiul funcțiilor și activităților sale. Ele sunt produsul activității universitare și administrative; le apărăm pentru a asigura totodată bunul mers al instituției și baza documentară a istoriei sale.

Dacă observăm ceea ce leagă documentele de universitate, descoperim că există două categorii de arhive universitare:

Arhive universitare originale

„... născute și întâlnite la universitate, în mod natural și spontan”, care provin din documentație oficială. Ele sunt create în birouri, sunt regrupate mult mai târziu și într-un loc mai bine adaptat și sunt păstrate acum, într-un depozit permanent.

Arhive universitare importante

„... sunt create de alt fel, în parte sau în totalitate și sunt îndreptate spre un câmp pentru un motiv particular, adesea de origine culturală”, adoptă numele și se conformează normelor de universitate pe care le adună. Această categorie reînchide adesea numeroase colecții de documente care fac orgoliul arhivelor universitare. Pentru acest motiv, acelea care au originea chiar în interiorul instituției sunt numite arhive universitare în sine”.

Arhivele din această categorie trebuie să reflecte structura organizatorică și activitatea instituțiilor respective, pentru care ele conservă o valoare de informație, de mărturie și un susținător patrimonial.

Nimeni nu poate nega că ele participă la dezvoltarea gestiunii și a istoriei instituției.

Experiențele arată că arhivele universitare ocupă un rang inferior celorlalte secții administrative și academice ale universității. Această situație decurge în mare parte din ignoranță; se uită prea mult deseori calitatea contribuției arhivistului la viața universitară.

Această situație poate ridica două probleme:

a) *Puțina importanță consacrată arhivelor universitare.*

Se impune necesitatea de a se reda renumele arhivelor prin proiecte simple dar realizabile. O asemenea schimbare implică sesizarea autorităților respective și pe acelea ale altor arhive universitare (acolo unde există). Această datorie, pretențioasă dar realizabilă, constă în a demonstra valoarea documentelor și arhivelor pentru dezvoltarea universității de fapt; universitățile nu abandonează complet arhivele, recunoscând utilitatea și necesitatea lor;

b) *Absența arhivelor universitare.*

Se impune cu prioritate crearea unui serviciu de arhive acolo unde nu este. Ceea ce am discutat în paragraful precedent, devine de o importanță capitală în acest caz. Putem alege exemple și să le adaptăm unor situații cum este aceasta. Pe lângă cunoaștere și experiență, un rol important îl au perseverența, hotărârea și un entuziasm exuberant.

Arhivele bine organizate, care funcționează în conformitate cu cerințele, mențin un nivel calitativ ridicat.

Diferiți factori determină evoluția arhivelor universitare: considerația de care se bucură din partea universităților care le adăpostesc; progresul, sub toate aspectele, al științei arhivisticii, reuniunile speciale, actualitatea informației și, ceea ce reprezintă pentru mine conținutul – devotamentul personalului.

Având în vedere caracterul supranațional al universităților, care determină apariția unui spirit de colectivitate, arhivele universitare posedă o șansă mai mare decât alte arhive de a atrage normalizarea pe scară internațională.

În Peru, a fost elaborat un nou proiect: scopul său constă în a stabili criterii comune tuturor arhivelor din țară. Începând cu 1989, în fiecare lună au loc reuniuni ale arhiviștilor din arhivele universitare, pentru a-și împărtăși punctele de vedere și experiențele în acest domeniu. Introducerea unui sistem consolidat este prevăzută pentru anul 2000.

Nevoia universală de a găsi puncte de reper devine din ce în ce mai presantă. Această urgență m-a determinat să sugerez Consiliului Internațional al Arhivelor crearea unui comitet de arhiviști universitari pentru promovarea dezvoltării și instituționalizării arhivelor. Instrumentele naționale pe care le posedăm deja, ca și secția arhivelor de colegii și universități ale Asociației Arhiviștilor Americani, fac posibilă realizarea acestui proiect într-un viitor apropiat.

Ca oricare alt tip de arhive, arhivele universitare cer un personal competent, adică apt să execute cu eficacitate sarcinile cerute, și în număr eficient, urmând „linia” și nevoile arhivelor în cauză. Din start, directorii arhivelor universitare ar trebui să se

conformeze unor cerințe fundamentale: o formație universitară, o specializare arhivistică și un interes manifestat pentru munca lor. În cazul în care candidatul ales pentru ocuparea postului face parte din personalul didactic, rezultatele ar fi mai bune, mai durabile și inițiativele propuse, mai pertinente. Specialiștii în restaurare, informatică, în reproducere și în drept se dovedesc necesari pentru a îndeplini această sarcină, după necesități.

5. Introducere privind arhivele universitare

Denumirea profesională de „arhivist” implică caracteristici ce disting arhiviștii de alte categorii profesionale, chiar de bibliotecari, care le sunt cele mai apropiate rude și cu care sunt confundați adesea. Candidații ar trebui să fie obligați să răspundă exigențelor generale următoare, cu privire la imaginea și comportamentul profesional:

- formarea teoretică și practică ce constituie, atât separat cât și împreună, o adevărată temelie a învățământului;
- activitatea constantă într-unul sau mai multe din următoarele domenii arhivistice: compilare, clasare, descriere, gestiune, difuzare etc.;
- atenția cu care răspund celor care au dreptul la serviciile lor sau au nevoie de ele și aceasta, utilizând documentele aflate sub supravegherea lor.

Aplecându-mă asupra acestor exigențe minime, care nu trebuie uitate niciodată, aș vrea acum să tratez câteva din aspectele cele mai caracteristice ale arhivistului universitar.

5.1. Arhiviștii universitari trebuie să demonstreze un incontestabil profesionalism, nu numai datorită studiilor, ca probă a specializării lor, sau pentru a-și justifica salariile, ci mai presus de toate, dintr-un devotament absolut. „Nu e destul să lucrezi ca arhivist, e important să simți și să te recunoști ca atare”.

5.2. Arhiviștii universitari au datoria și nevoia de a se identifica cu profesia lor, nu sunt admise nici o incertitudine sau indecizie. Într-o universitate, ori ești arhivist, ori nu. Nu există jumătăți de măsură. Arhiviștii universitari trebuie să acționeze ca ambasadori ai profesiei lor, și să caute să cucerească recunoașterea publică a *statutului* lor, recunoaștere pe care medicii și avocații, pentru a nu aminti decât câteva exemple, au primit-o deja.

Numai astfel, arhiviștii universitari se vor arăta demni de documentele și arhivele care le sunt încredințate. Arhivele merită astfel de arhiviști, ei sunt făcuți unii pentru alții. Cum spune Vicenta Cortés Alonso: „nu se cunosc arhive fără arhiviști”.

5.3. Universitatea, unde își desfășoară activitatea arhiviștii universitari, stabilește o distincție notabilă între aceștia și alți arhiviști. De aceea, ei trebuie să împărtășească viziunea universității pentru care lucrează. Deci, pe lângă primele lor funcții, arhiviștii ar trebui, de asemenea, să fie profesori, cercetători și agenți ai angajării sociale. Aceste sarcini suplimentare se dovedesc obligatorii acolo unde profesia arhivistică este prost fundamentată sau când sunt prea puține formări în această specialitate.

Arhiviștii universitari trebuie să fie diplomați universitari? Da, pot și trebuie să fie, mai ales la nivel de director. Nu este destul să posede mari sau foarte mari competențe tehnice, chiar dacă ele sunt de dorit, din toate punctele de vedere, pentru a excela ca arhivist. Arhiviștii universitari formați pe deplin trebuie, de asemenea, să fie pătrunși în suflet de instituția lor, ceea ce îi va determina să se identifice cu universitatea în care lucrează.

5.4. Arhiviștii universitari trebuie să fie mereu la zi și pe plan internațional. Problemele pe care le pun știința și tehnologia se înnoiesc în fiecare zi. Această „aducere la zi” începe prin conștientizarea unei noi realități și se completează prin achiziția de noi cunoștințe. Totuși, deschiderea spre schimbări are propriile sale limite, având în vedere complexitatea activităților arhivistice pe scară mondială.

Munca arhivistică nu este aceeași la Montréal, la Lima, sau în alte orașe din Peru. Contextul diferă de la un pol geografic la altul. Cea mai mare problemă este de a se adapta posibilităților pe care le oferă fiecare oraș; un arhivist cu experiență în meserie știe cum să se descurce.

5.5. Apare o contradicție în epoca noastră: cu cât profesia își găsește locul și popularitatea în societate, cu atât ea devine mai strâns legată de celelalte științe și discipline.

În același timp arhivist și universitar, arhivistul universitar nu trebuie și nu poate refuza sprijinul altor discipline comune sau nu cu aceasta. Munca interdisciplinară se dovedește esențială.

Paralel cu dezvoltarea tehnică, la care orice societate aspiră, lumea modernă trăiește o dificilă criză de valori. Nici profesia noastră nu face excepție. Solidaritatea căutată și afirmată de cei mai mulți se impune excesului de individualism. Mulți dintre noi s-au comportat ca rivali în goana spre progres. Din nefericire, căutarea reușitei poate provoca lupte îndârjite între colegi.

În acest context, nimeni nu poate să fie de acord cu necesitatea de a include în formarea arhivistică un curs, sau cel puțin câteva conferințe asupra eticii profesiei. Sper că acum veți fi mai în măsură să înțelegeți de ce susțin că arhiviștii trebuie să fie întâi în întregime oameni între oameni, înainte de a deveni adevărați profesioniști.

SPAȚIILE DE ARHIVĂ ÎN ACCEPȚIUNEA ȘI PRACTICA ARHIVELOR NAȚIONALE DIN WASHINGTON*

*Dr. Florea Oprea
șef serviciu Restaurare-
conservare, D.G.A.S.*

Arhivele Naționale din S.U.A., numite oficial Serviciul de Documente și Arhive naționale (NARS), funcționează ca depozit al documentelor istorice ale Guvernului. Instituția este, din punct de vedere al structurilor guvernamentale, o agenție federală independentă.

Arhivele Naționale funcționează din anul 1935 într-o clădire special construită (1932–1937) în zona centrală a orașului Washington, pe așa numitul Mall, respectiv o amplă zonă monumentală atât sub aspect peisagistic, cât și arhitectural și urbanistic, delimitată pe laturile lungi de bulevardele Constituției și Independenței iar la capete, de clădirea Congresului și de Memorialul Lincoln. Pe Mall sunt amplasate cele mai importante instituții publice, culturale și memoriale ale capitalei americane între care

---

* Datele au fost culese din materiale difuzate oficial de Arhivele Naționale din Washington prin corespondență sau cu prilejul unor reuniuni internaționale la care autorul sau unii dintre colegii săi au luat parte precum și dintr-un set de materiale primite de dl. Gernot Nussbächer (Brașov) de la firma SPACESAVER (Fort Atkinson, Wisconsin), specializată în sisteme de depozitare mobilă de mare densitate.

Congresul, Casa Albă, Curtea Supremă, Arhivele Naționale, Galeriile Naționale de Artă, Muzeul de Istorie Naturală, Muzeul de Istorie și Tehnologie, Institutul Smithsonian, Muzeul Aerului și Spațiului, Memorialul Washington, Memorialul Lincoln, sediile unor ministere și ale unor instituții panamericane.

Ca importantă instituție federală, Arhivele Naționale au în subordine 15 centre de documente și 6 biblioteci prezidențiale, avizează modul de gestionare a documentelor de către instituțiile publice și editează numeroase publicații.

Centrele de documente (Records Centers) sunt instituții specializate în prelucrarea documentelor (selecționare, ordonare, arhivare) și organizarea acestora ca arhive permanente ce se depun la Arhivele Naționale. Este suficient să subliniez că numai Centrul de documente din Washington, cu cei aproape un milion de metri lineari arhivă, este unul dintre cele mai mari din lume.

Prin acțiunea acestor centre de documente, actuala clădire a Arhivelor Naționale a devenit, după numai 60 de ani, neîncăpătoare, deși este foarte modernă și are o capacitate de peste 200 000 m.l.

În urma sprijinului unor numeroși congresmani și oficiali, suporterii ai programelor arhivistice, s-a pus piatra de fundație a unei noi clădiri în College Park MD în ziua de 17 octombrie 1989. Lucrările de construcție au durat până în această vară, iar începând cu luna ianuarie 1994 instituția își va grupa arhivele răspândite prin alte spații în noua clădire numită Arhivele Naționale II.

Pentru a înțelege mai bine ce reprezintă pentru americani o clădire de arhivă, am socotit necesar să prezint câteva repere tehnico-funcționale ale noii clădiri.

1. *Date constructive*

– Teren de amplasament	13,4 ha
– Suprafața de așezare a clădirii	2,8 ha
– Lungimea clădirii	336,5 m
– Lățimea clădirii	136,6 m
– Verticala clădirii	6 etaje
– Capacitate totală de depozitare	836,7 km/raft

2. *Dotări principale*

- Rafturi mobile de mare densitate (compactus) – 80 000 module (așezate pe centrul depozitelor pe șine);
- Rafturi fixe, rastele și clasoare pentru documente mari (așezate pe pereții laterali);
- Instalații automate de climatizare, control și alarmare la efracție, incendiu sau întreruperi de curent;
- Facilități de transport intern: 2 000 electrocare mari și mici, lifturi etc.
- Facilități de transport extern: garaje pentru 763 mașini, spații de parcare pentru 64 mașini, rampe etc.

3. *Condiționarea climatică a depozitelor*

- Arhive clasice: Temperatura $18 \pm 2^{\circ}\text{C}$; Umiditate $45 \pm 5\%$
- Arhive audio-vizuale:

- film alb-negru și benzi magnetice: 18 ± 2 și 30%
- materiale foto alb-negru: 18 ± 2 și $35 \pm 3\%$
- film color: -4 ± 2 și $35 \pm 3\%$
- materiale foto color: 3 ± 2 și $35 \pm 3\%$
- Documente electronice (magnetice): 18 ± 2 și 35 ± 3

4. Spații destinate cercetării documentelor

- Suprafață totală	5 597,1 mp
- Săli pentru documente scrise	2 051 mp
- Săli studiu	1 287,6 mp
- Spații de păstrare a arhivelor la sală	472,3 mp
- Sală instrumente de evidență	89,2 mp
- Încăperi de cercetare în grup de 4	119 mp
- Sală pentru cercetare fotografii	89,3 mp
- Sală de cercetare bibliotecă	734,5 mp
- Sală de cercetare hărți și planuri	552,8 mp
- Sală de cercetare film și audio-video	803,8 mp
- Sală de cercetare microfilme	368 mp
- Sală de cercetare arte grafice	541,6 mp
- Sală de cercetare documente electronice	451,5 mp
- Sală de cercetare documente speciale	94 mp
- Capacitate totală de deservire simultană	390 persoane

5. Laboratoare

- Suprafață totală	9 680,5 mp
- Laboratoare de conservare-restaurare	3 827,6 mp
- Laboratoare pentru arhive pe suport special	5 852,9 mp

6. Săli de dezbateri, conferințe, instruire

- Sală de conferințe pentru 334 locuri	603,9 mp
- Sală multifuncțională (compartimentabilă)	761,8 mp

7. Birouri ..... 32 609 mp

8. Schema de personal

- Salariați permanenți..... 600 pers.
- Angajați prin convenție ..... 150-200 pers.

LISTA
PUBLIKAȚIILOR ROMÂNESTI ȘI STRĂINE INTRATE ÎN FONDUL DOCUMENTAR
AL BIBLIOTECII D.G.A.S. ÎN LUNILE MAI-IUNIE 1993

Stela Slătineanu,
birou documentare, D.G.A.S.

I. CĂRȚI

- Temps et changement dans l'espace Roumain. Fragments d'une histoire des conduites temporelles.* Iași, Editions de l'Academie Roumaine, 1991, 262 p., III 23686.
- Archives de groupement de l'industrie sidérurgique.* Archives Nationales Paris, 1992, 57 p., III 23682.
- A selection of projects submitted to. The rolex awards for entreprise 1993.* Geneve, 1993, 101 p., IV 6887.
- Bibliografia. Le Fonti documentarie nelle pubblicazioni dal 1979 al 1985.* Pubblicazioni degli archivi di stato. Roma, 1992, 542 p., III 23687.
- Ciucă, Marcel, Silvia-Găitan Vătafu. *Catalogul documentelor Țării Românești din Arhivele Statului*, vol. VI, 1645-1649. Direcția Generală a Arhivelor Statului din România. București, 1993, 809 p., III 3016.
- Deux grands procès politiques de la seconde republique. Inventaire.* Archives Nationales. Paris, 1992, 97 p., III 23683.
- Din tezaurul arhivistic dâmbovițean. Catalog de documente 1526-1848.* Direcția Generală a Arhivelor Statului din România. București, 1993, 3 p., III 23688.
- Fonds Emile Corra Archives Positivistes. Inventaire.* Archives Nationales, Paris, 1992, 91 p., III 23684.
- Ghibu, Onisifor. *Pe baricadele vieții. În Basarabia revoluționară, 1917-1918.* Amintiri. București, Editura Universitas, 1992, 635 p., III 23679.
- Giuran, Valeriu. *Documente privind contribuția armatei române din Banat în războiul antihitlerist, în octombrie 1944 (II).* Extras din „Banatica”, Reșița, vol. X, 1990, p. 403-413, III 23678.
- Guleș, Ovidiu. *Cum am cunoscut Legiunea Arhanghelul Mihail.* Timișoara, Colecția „Documente istorice sechestrate”, 1992, 356 p., II 8289.
- Historical Abstracts. Part B. Twentieth century abstract 1914-1991.* Oxford, 1991, 897-1285 p., IV 6045.
- Îndrumător în Arhivele Statului, județul Mehedinți*, vol. II, Direcția Generală a Arhivelor Statului, București, 1993, 405 p., III 17804.
- Inventario dell'archivio del banco di San Giorgio (1407-1805)*, vol. III, Pubblicazioni degli archivi di stato. Roma, 1992, 377 p., III 23685.
- La gestion des archives et des documents au service des decideurs. Une étude RAMP.* Paris, Programme général d'Information, et UNISIST, 1990, 47 p., IV 6888.

- Legislația României*, vol. I (1 ianuarie–31 martie 1993). Parlamentul României, București, Regia autonomă „Monitorul Oficial”, 1993, 270 p., III 6929.
- León Pilar, *Cristobal colon y la exploracion espanola de las indias*. Madrid, 1992, 161 p., IV 6886.
- Marin, Ana-Maria. *Prin poarta cea strâmtă*. Timișoara, Editura Gordian, 1992, 88 p., II 8290.
- New and forthcoming university of Wales Press*. Cardiff, 1993, 53 p., II 8288.
- Patrimoniul muzeal recuperat. Artă decorativă europeană*. Muzeul Național de Artă, București, 1992, 18 p., III 23677.
- Pop, Aurel, Ioan. *Instituții medievale românești. Adunările cneziale și nobiliare boierești din Transilvania în sec. XIV–XVI*. Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1991, 254 p., II 8285.
- Portretul Biedermeier în Țările Române. Expoziție de artă grafică și decorativă*, Muzeul Național de Artă. București, 1993, 42 p., II 8286.
- Rapport sur l'activité de la Direction des archives de France en 1991*. Paris, Archives Nationales, 1992, 38 p., II 8287.
- Repertoire des écoles et des cours de formation professionnelle d'archivistes*. Conseil International des Archives. Koblenz, 1991, 401 p., IV 6889.
- Rumanian Jewry an the Revival of Israel*, vol. I, ROOTS. History; Episodes, Sionism. Parties, Holocaust and Struggle, Imigration, Literature and Arts, 1993, IV 6890.
- Secrétairerie d'état imperiale. Inventaire*. Archives Nationales, Paris, 1992, 91 p., III 23684.
- Trandafirescu, Natalia. *Album de paleografie greacă*. Direcția Generală a Arhivelor Statului, București, 1993, 252 p., IV 6891.
- Verca, Filan. *Parașutați în România vândută*. Timișoara, Editura Gordian, 1993, 589 p., II 8291.

II. PERIODICE

- AGORA – Washington, vol. V, nr. 4/1992, 154 p., PI 1742.
- ALA – Órgano de comunicación de la asociación latinoamericana de archivos. XII Congreso Internacional de Archivos. Montréal, 1992, nr. 12/1991, PII 977.
- Annual report of the Kokuristu kobunshokan*. (The National Archives). Tokyo, 1991, nr. 21, PI 1746.
- Der Archivar*. Mitteilungsblatt für Deutsches Archivwesen. Berlin, nr. 1/1993, PII 830.
- Archivni Časopis*. Praha, nr. 2, 3, 4/1992, PI 955.
- Arhivski Pregled*. Beograd, nr. 1–2/1991, 173 p., PI 1713.
- Bulgarian Historical Review*. Revue bulgare d'histoire, Sofia, nr. 4/1992, 147 p., PI 1520.
- Kitanomaru*. (The Jurnal of the National Archives of Japan), Tokyo, nr. 24/1992, PI 1554.
- Otecestvenie arhivi*. Moscova, nr. 6/1992; 1/1993, PI 1743.

Ministerul Afacerilor Externe. Anuarul diplomatic și consular al României. București, 1990, 1991, PI 1747.

National archives of Japan. Tokyo, March 1992, 32 p., PI 1745.

Newsletter. Istanbul, nr. 30, dec. 1992, 31 p., PII 868.

Prologue. Quarterly of the National Archives, Washington, vol. 24, nr. 3/1992, PI 1450.

Rassegna degli Archivi di Stato. Roma, nr. 2-3/1991, 230 p., PI 710.

Revista română de statistică. București. Editată de Comisia Națională pentru Statistică, nr. 1, 2-3, 4/1993, PI 1077.

Slavenská Archivistika. Bratislava, nr. 2/1992, 206 p., PI 1373.

Zeitschrift für Kulturaustausch. Stuttgart, nr. 1/1993, 144 p., PI 1521.

III. VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

SESIUNEA ȘTIINȚIFICĂ

„Comerțul și dezvoltarea urbană”, Brăila, 21–23 mai

Marcând 625 de ani de la atestarea documentară a orașului Brăila, Academia Română, Comisia de istorie a orașelor din România și Inspectoratul pentru Cultură al județului Brăila au organizat în zilele de 21–23 mai 1993 sesiunea de comunicări științifice „Comerțul și dezvoltarea urbană”. Au răspuns invitației oameni de cultură și știință din marile centre urbane ale țării. Lucrările s-au desfășurat pe secțiuni. Din partea D.G.A.S. au participat dna dr. Adina Berciu Drăghicescu care la secțiunea Amenajare și construcții destinate comerțului a prezentat expunerea „Drumuri de apă și construcții navale din epoca brâncovenească” în Țara Românească (sfârșitul secolului al XVII-lea – începutul secolului al XVIII-lea).

De la filiale au fost prezentate următoarele comunicări: Gabriela Alinta Vidis (șef filială Brăila): „Documente despre istoricul Parcului Monument”; Stanca Bounegru (Brăila): „Planuri de sistematizare a Brăilei”; Gheorghe Iavorschi (Brăila): „Din istoricul Bursei de cereale și mărfuri Brăila”; Ancu Damian (șef filială Giurgiu) și Ion Bălan: „Grănățuirea Brăilei din 1831 – un document mai puțin cunoscut”; Ion Bălan (Giurgiu): „Considerații privind circulația proprietății funciare în județul Brăila, între anii 1864–1949”; Ion Bălan și Ancu Damian: „Contribuții privind evoluția târgurilor periodice din județul Vlașca în sec. al XIX-lea”; Nicolae Chipurici (șef filială Mehedinți): „Cerneți – un oraș care a fost”; Popa Gheorghe (Teleorman): „Târguri și bălciuri în județul Teleorman în perioada 1831–1848”.

Manifestări științifice

organizate sub genericul „Săptămâna arhivelor”, 24–28 mai

În perioada 24–28 mai 1993 a avut loc, la sediul D.G.A.S. din București, „Săptămâna Arhivelor”, ciclul de manifestări prin care se urmărește o mai bună cunoaștere a acestei instituții de către publicul larg, a rolului ei în gestionarea Fondului Arhivistic Național, a bogatului tezaur de informații oferit pentru redarea faptelor și evenimentelor istorice.

La conferința de presă organizată de conducerea Direcției Generale a Arhivelor Statului în ziua de 25 mai, au fost prezentate preocupările actuale ale Arhivelor, precum și principalele direcții de acțiune. Cu această ocazie, directorul general, prof. univ. dr. Ioan Scurtu a ținut să sublinieze că „principala preocupare a instituției noastre a fost și rămâne promovarea noii legislații și, potrivit acesteia, îmbogățirea cu noi fonduri și colecții a patrimoniului arhivistic național. O altă direcție o constituie aceea a editării de lucrări științifice, ediții de documente, îndrumătoare, cataloage, albume de documente”.

Cu prilejul „Săptămânii Arhivelor” au fost lansate și ultimele apariții editoriale ale D.G.A.S.: „Album de paleografie greacă”, realizat de dna Natalia Trandafirescu; „Catalogul documentelor Țării Românești” vol. VI, întocmit de Marcel Ciucă și Silvia Vătafu-Găitan; „Îndrumător în Arhivele Statului, județul Mehedinți” vol. II, alcătuit de Nicolae Chipurici și Tudor Rățoi.

În deschiderea sesiunii de comunicări având genericul „Memoria documentelor”, prof. univ. dr. Ioan Scurtu a accentuat că rostul acestei acțiuni constă în reliefaarea locului pe care trebuie să-l aibă Arhivele Statului între instituțiile culturale, ele constituind un principal mijloc de comunicare a informațiilor oferite de documentele studiate. La sesiune au participat arhiviști din toată țara, muzeografi, bibliotecari, cercetători din domeniul istoric și al teoriei militare.

Comunicările prezentate, cu o tematică diversă, dar deosebit de interesantă, au adus în atenția participanților documente, date și informații, în marea majoritate inedite, înmagazinate în fonduri și colecții arhivistice din întreaga țară și abordând teme cuprinse într-o perioadă istorică largă (din secolul al XIV-lea și până-n zilele noastre).

Pentru a se putea realiza o imagine concretă asupra sesiunii de comunicări din acest an, redăm în continuare titlurile comunicărilor: „Dr. Constantin Istrati -- prețuitor al documentelor trecutului” (Virgiliu Z. Teodorescu – D.G.A.S.); „Noi surse arhivistice intrate în fondurile și colecțiile arhivelor statului în perioada 1990–1993” (Adrian Adamache – D.G.A.S.); „Farmacii și farmaciști din județul Vâlcea la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. XX-lea” (Pavel Florea – D.G.A.S.); „Manifestări ale politicii naționale în România în anii premergători celui de-al II-lea război mondial” (Marin Radu Mocanu – D.G.A.S.); „Un demers oficial? Vizita reginei Maria la Paris 1919” (Diana Fotescu – Muzeul Național Cotroceni); „Industria morăritului în județul Tulcea” (Valentina Postelnicu – F.A.S. Tulcea); „Activitatea Astei de evaluare a pagubelor suferite de românii transilvăneni în primul război mondial” (Dorin Goția – F.A.S. Sibiu); „Ateneul Român din Giurgiu. Documente inedite” 1921–1948 (Damian Ancu – F.A.S. Giurgiu); „Aspecte ale vieții politice giurgiuvene 1945–1947” (Bălan Ion – F.A.S. Giurgiu); „Distrugeri provocate de armata sovietică în perioada 1941–1944 în județul Tulcea” (Viorel Măgureanu – F.A.S. Tulcea); „Momente dramatice pentru România în vara anului 1940” (Adriana Harasim – Proiect București); „Originile ceangăilor din Moldova reflectate în registrele de stare civilă” (Gh. Radu – F.A.S. Neamț); „Din activitatea cancelariei domnești în secolele XIV–XV” (Maricica Ifrim – F.A.S. Iași); „Din istoria poștală a Buzăului în prima jumătate a secolului al XIX-lea” (Constanța Tănase și Alexandru Gaiță – F.A.S. Buzău); „Familia și structura ei de-a lungul secolului al XIX-lea în satul românesc din Transilvania” (Adriana Florica Muntean – F.A.S. Cluj); „Un proiect englez de constituire a Deltei Dunării ca teritoriu liber și neutru sub administrația Comisiei Europene a Dunării” (Alexandru Duță – F.A.S. Galați); „Problema Basarabiei la Conferința de pace de la Paris oglindită în documente britanice” (Ileana Bulz – Academia Tehnică Militară); „Date noi referitoare la

desprinderea lui C. Argetoianu din Partidul Poporului" (Ilie Vulpe – F.A.S. Craiova); „Activitatea diplomatică a lui Nicolae Titulescu oglindită în documentele din Arhivele Poloniei" (Vasile Matei – D.G.A.S.); „Informații inedite din arhivele rusești privind comportarea comandamentelor și trupelor sovietice în România după 23 August 1944" (Alessandru Duțu – Institutul de istorie și teorie militară); „Documente referitoare la maghiarizarea românilor din părțile de răsărit ale Transilvaniei" (Vilică Munteanu – F.A.S. Bacău); „Date noi privind funcționarea Comisiei româno-sovietice de la Odessa 1940" (Maria Ionescu – Institutul de istorie și teorie militară); „Documente din arhiva Fundației Culturale regale referitoare la cercul studenților români din Liège" (Ioana Burlacu – Asociația Arhiviștilor și prietenilor arhivelor); „Contribuții românești la dezbaterile conceptelor geopolitice și geostrategice" (Petre Otu – Institutul de istorie și teorie militară); „Drumul Văii Prahovei la mijlocul secolului al XIX-lea" (Elisabeta Negulescu – F.A.S. Prahova); „Din activitatea bursei de cereale și mărfuri Ploiești, oglindită în documentele de arhivă păstrate în depozitele filialei" (Florica Dumitrică – F.A.S. Prahova); „Documente inedite despre situația porturilor românești în perioada august–decembrie 1916" (Ion Cașu – F.A.S. Galați).

Tot în cadrul manifestărilor „Săptămânii Arhivelor" se înscrie și expoziția vernisată cu acest prilej, „Din tezaurul Arhivelor", organizată în holul central al D.G.A.S. Expoziția reunește unele dintre cele mai reprezentative documente provenite din cancelariile domnești ale Țărilor Române, documente deosebite prin conținut sau forma lor de prezentare. Ele oferă publicului larg o imagine succintă a importantului fond documentar deținut de Arhivele Statului, precum și a contribuției acestei instituții la păstrarea și conservarea moștenirii culturale. (Silvia Popovici – biroul Valorificare, D.G.A.S.).

*
*   *

Arad – A fost organizat un simpozion la care au fost prezentate următoarele comunicări:

Marinescu, St. – Istoricul Arhivelor Statului Arad. Noi fonduri de arhivă depistate în județul Arad, Vama Grăniceri; Popovici, I. – „Colecția de matrice sigilare a Arhivelor Statului Arad"; Criste, E. – „Memoriul adresat mareșalului I. Antonescu de un sublocotenent din Vârfurile, jud. Arad"; Timbus, M. – „„Patrimoniul arhivistic arădean", „130 de ani de la debutul Asociației Naționale din Arad".

Bacău – În colaborare cu Muzeul județean de Istorie „Iulian Antonescu" și cu Biblioteca județeană „Costache Sturdza", s-a organizat o masă rotundă privind valorificarea complexă a documentelor din Fondul Arhivistic Național și colaborarea între instituțiile de profil pentru cunoașterea istoriei locale și naționale. Șeful filialei a prezentat comunicarea „Documente privind maghiarimea română din părțile de răsărit ale Transilvaniei în perioada 1940–1944".

Botoșani – În perioada 24–29 mai a.c. filiala a organizat la Muzeul județean următoarele acțiuni: a) un simpozion cu tema „Valori arhivistice botoșănene" în ziua de 26 mai, unde s-au prezentat două expuneri: „File din istoria arhivelor românești" și „Valori arhivistice botoșănene". A urmat apoi vernisajul expoziției cu aceeași temă.

Braşov – Filiala a organizat următoarele acţiuni: a) Conferinţa de presă cu reprezentanţii celor trei cotidiane şi săptămânale din Braşov precum şi cu alţi corespondenţi mass-media din ţară; b) Expoziţia deschisă în ziua de 4 iunie la sediul „Documente braşovene privind istoria naţională şi locală” care a cuprins documente originale şi sigilii create în perioada 1368–1948. Acţiunea s-a bucurat de succes, fiind prezentată la posturile locale de Radio-Tv, precum şi la posturile Radio Cluj şi Bucureşti; c) Organizarea simpozionului: „Istorie şi civilizaţie în Ţara Bârsei”, Cristian – Braşov, la 12 iunie. Au susţinut comunicări dnele Monica Cincu, Elisabeta Marin: „Surse documentare în Arhivele Statului Braşov privind comuna Cristian”.

Brăila – A fost vernisată expoziţia documentară „Comisarul erou Al. Popovici”, realizată în colaborare cu Inspectoratul judeţean de Poliţie. Evenimentul a fost marcat de Ziua Eroilor – 27 mai a.c. în prezenţa reprezentanţilor Ministerului de Interne şi a oficialităţilor oraşului şi judeţului. Tot cu acest prilej s-a realizat ediţia specială a ziarului „Ancheta”, dedicată „Comisarului erou al Poliţiei române şi al neamului – Alex. Popovici”, nr. 154 din 27 mai, o contribuţie importantă aducând-o arhiviştii de la filială. La sediul filialei a avut loc o Masă rotundă cu membrii Asociaţiei Arhiviştilor şi Prietenilor Arhivelor, cu care ocazie a fost dezbătut Statutul şi s-au primit noi membri.

Buzău – La muzeul judeţean a avut loc în zilele de 25–26 mai un simpozion ştiinţific organizat de filială în colaborare cu Inspectoratul de poliţie şi cu Prefectura. S-au prezentat comunicările: Tudose Venera: „Importanţa arhivelor pe plan naţional”; Tănase Constanţa: „Tezaur arhivistic buzoian” şi „Arhivele Statului Buzău – depozitare de valori documentare de la curbură Carpaţilor”. A urmat vernisarea expoziţiei „Din tezaurul documentar buzoian”. În ziua de 27 mai dl Gaiţă Alex. a susţinut la Grupul de pompieri Buzău comunicarea: „Documentele istorice în sprijinul cercetărilor relative la trecutul poporului român”. La Compania de pompieri Râmnicul Sărat tot dl Gaiţă a prezentat comunicarea „Pagini din trecutul arhivelor româneşti”. Toate aceste acţiuni au fost popularizate la Radio-România Actualităţi.

Constanţa – Masă rotundă organizată la sediul filialei, unde dna Angela Pop a prezentat intervenţia sa intitulată „Arhivele Statului sursă pentru documentare ştiinţifică”. Tot cu această ocazie s-au organizat două expoziţii: „Din tezaurul arhivistic naţional (la Casa ofiţerilor din Constanţa) şi „Evoluţia portului Constanţa în documente” (la sediul filialei).

Călăraşi – A fost organizată la sediul filialei o dezbateră privind documentul de arhivă şi importanţa Arhivelor Statului în contextul actual. Au luat parte specialiştii de la Muzeul Judeţean, Inspectoratul de cultură şi profesori de istorie de la şcolile şi liceele din municipiul Călăraşi.

Dâmboviţa – S-a realizat o expoziţie de documente originale şi facsimile la sediul filialei. Tot aici, s-a organizat şi o masă rotundă pe tema „Preocupările instituţiei Arhivelor pe linia perfecţionării şi modernizării”.

Harghita – Simpozionul, organizat în exclusivitate de filială, cu tema „File din istoria harghiteană”, s-a desfăşurat în ziua de 25 mai la sediul Arhivelor Statului. Au susţinut comunicări Szocs Janos: „Istoria şcolii harghitene”; Oprea Ioan: „Regimentele de graniţă secuieşti şi impactul lor asupra populaţiei româneşti din zonă”; Marc Aurel:

„Adunarea populară de la Lutița din 16–17 oct. 1848. Hotărâri și discuții”. Tot cu această ocazie a avut loc și vernisajul unei expoziții cu tema: „Cele mai frumoase și valoroase pergamente”. S-au expus pergamente din secolul al XVIII-lea emise în Cancelaria transilvăneană, precum și în Cancelaria imperială de la Viena. Expoziția a fost vizitată de elevii de la liceele din localitate și tot aici au fost ținute lecții deschise de istorie.

Hunedoara – A fost vernisată expoziția „Din comoara tezaurului arhivistic național.” În vitrine au fost expuse documente referitoare la cele mai semnificative momente ale zbuciumatei istorii a poporului nostru. S-a organizat și un simpozion cu tema „Tezaurul arhivistic hunedorean – izvor nesecat de informații ale evoluției și civilizației umane”. În acest interval Televiziunea din Deva a găzduit două acțiuni susținute de filială: „Arhivele Statului – una dintre cele mai vechi instituții de cultură din țara noastră” și „Tezaurul arhivistic hunedorean în slujba științei și culturii românești”.

Ialomița – Simpozion: „Arhivele – izvor nesecat pentru cercetarea istoriei”, organizat de filială, în colaborare cu Inspectoratul Școlar al jud. Ialomița. Au participat arhiviști, profesori de istorie, cercetători cu diverse comunicări care au valorificat zestrea documentară a fondurilor filialei.

Mureș – Dl Liviu Boar a susținut o expunere cu tema „Locul și rolul arhivelor în Societatea contemporană” la sediul Prefecturii (25 mai). Apoi, la sediul filialei, în ziua de 28 mai s-au desfășurat lucrările Mesei rotunde privind „Locul și rolul arhivelor în societatea contemporană – Relația cercetare – arhive”. Au participat muzeografi, bibliotecari de la biblioteca județeană, profesori de istorie, arhiviști. „Săptămâna Arhivelor” a fost consemnată de presa locală și de postul teritorial de radio Tg. Mureș.

Neamț – La simpozionul intitulat „Tezaur documentar nemțean” organizat de filială împreună cu Muzeul de Istorie au fost prezentate următoarele comunicări: Gh. Radu (șef filială): „Arhivele Statului din Piatra Neamț – 40 de ani de activitate”; N. Dumitrașcu: „Valori de patrimoniu aflate în arhivele nemțene”. Împreună cu Muzeul filiala a organizat și o expoziție cu aceeași temă.

Olt – În ziua de 28 mai, la sediul filialei a avut loc simpozionul „Memoria documentelor”, în cadrul căruia au fost susținute următoarele comunicări: Bădițoiu Bogdan (șef filială): „Arhivele Statului – tezaur al istoriei neamului românesc”; Geancă Badea: „Școala agricolă Strehareț – Slatina, focar de civilizație și cultură”.

Tot atunci a fost vernisată, la sediul filialei, și expoziția „Slatina 625”.

Prahova – Simpozion organizat la Liceul „Mihai Viteazul” din Ploiești, unde au fost susținute comunicările: „Documentele de arhivă – izvor al educației patriotice” (dr. Mihai Rachieru, șef filială) și „Semnificația Statuii Libertății din Ploiești” (C. Dobrescu). La simpozion s-a organizat și un concurs cu premii pe tema „Ce știți despre Arhivele Statului”. Ca premii au fost oferite publicații ale Arhivelor Statului. La sediul filialei s-a organizat expoziția „Documente și cărți rare în arhivele prahovene”.

Satu Mare – În cadrul Săptămânii Arhivelor Statului s-a organizat în ziua de 28 mai simpozionul „Documentul istoric – sursă și valoare culturală”.

Cu această ocazie s-a prezentat comunicarea „Principalele fonduri și colecții arhivistice sătmărene, importanța lor documentară”. Au fost realizate, de asemenea, două întâlniri la sediul filialei pe 24–26 mai cu următoarele prezentări:

- Cucuiet Lucian: *„Fonduri și colecții arhivistice sătmărene”*;
- Dulgău Bujor: *„Legislația arhivistică românească, împliniri și noutăți”*;
- Czinege Daniela: *„Ultimii ani de viață ai lui Alexandru Ioan Cuza, la 120 de ani de la moartea sa”*.

Suceava – Filiala, cu sprijinul D.G.A.S., a organizat o serie de acțiuni care au cuprins: a) o expoziție de documente intitulată „Tezaur arhivistic sucevean”. Cu acest prilej a fost expusă o serie de documente medievale referitoare la istoricul zonei, precum și o serie de acte de stare civilă ale unor personalități ale culturii românești, originare din județul Suceava.

Expoziția a fost și cadrul de desfășurare a unui seminar cu o grupă de studenți ai secției de istorie-geografie a Universității „Ștefan cel Mare”.

b) Masă rotundă cu tema: „Rolul arhivelor în cercetarea istorică și în cultură”. Au fost prezenți membri ai Asociației Arhiviștilor și prietenilor arhivelor din Suceava, cadre didactice universitare, arhiviști, muzeografi, cercetători.

Discuțiile s-au purtat în jurul necesității valorificării tezaurului arhivistic național. Cu această ocazie dl. Scripcariuc a prezentat volumul lui C. A. Stoide și Ioan Caproșu *„Legături economice ale Brașovului cu Moldova”*.

Timiș – La sediul filialei s-au organizat două mese rotunde cu temele: „Locul și rolul arhivelor în societatea românească, raporturile cu cercetarea”, cu participarea unor cercetători, cadre universitare, muzeografi; b) „Arhivele și școala” – cu participarea profesorilor de istorie din oraș.

Vâlcea – Masă rotundă în colaborare cu Inspectoratul școlar Vâlcea cu tema: „Arhivele Statului din Rm. Vâlcea în slujba cercetării istorice”. Au avut intervenții: Dumitru Andronie: *„Arhivele Statului Rm. Vâlcea – 40 de ani de activitate”*; Ion Soare: *„Valori documentar-istorice prezente în depozitele filialei”*; Rodica Anastasescu: *„Publicații ale Arhivelor Statului și importanța lor cultural-științifică”*; Cătălin Simion: *„Folosirea documentelor din filiala Vâlcea a Arhivelor Statului în predarea istoriei în școală”*.

AL X-LEA SIMPOZION NAȚIONAL DE NUMISMATICĂ BRAȘOV, 27–28 MAI

Sub egida Societății Numismatice Române s-a desfășurat la Brașov în perioada 27–28 mai 1993 Al X-lea Simpozion Național de Numismatică.

Lucrările au fost deschise prin vernisarea expoziției „Colecția Sigismund Weis”.

La dezbateri au participat din D.G.A.S.: dna Lidia Brâncescu cu comunicarea „Contribuția lui Cezar Bolliac la constituirea Cabinetului de numismatică de la Muzeul Național de Antichități – documente de arhivă” și dna dr. Adina Berciu-Drăghicescu cu „Informații de arhivă privind încercarea de constituire a monedei naționale în anul 1864”.

PARTICIPĂRI LA SESIUNI ȘI SIMPOZIOANE ȘTIINȚIFICE

La simpozionul „116 ani de la dobândirea independenței de stat a României – documente vâlcene” organizat în ziua de 9 mai la Inspectoratul de Poliție, s-au susținut următoarele comunicări: Dumitru Androne (șef filială Vâlcea): „Contribuția județului Vâlcea la susținerea războiului de independență”; Ion Soare: „Războiul de independență oglindit în presa vremii”; Radu Anastasescu: „Documente din arhivele străine despre 9 mai 1877”.

Liviu Boar (șef filială Mureș) la simpozionul „400 de ani de la urcarea pe tronul Țării Românești a lui Mihai Viteazul”, organizat de Inspectoratul de Cultură și Complexul Muzeal județean Mureș, a susținut comunicarea: „Documente emise de cancelaria lui Mihai Viteazul, aflate în Arhivele Statului din Târgu Mureș”.

Vasile Căpălnean (șef filială Maramureș) a prezentat comunicarea: „Închisoarea din Sighet. Distrugerea deținuților prin înfometare”, la Simpozionul de la Sighet, 22 mai 1993.

Ancu Damian (șef filială Giurgiu) a participat la simpozionul pe tema „Manualul de istorie – tradiție și actualitate”, organizat la 1 iunie la Giurgiu, cu expunerea „Manualele de istorie, străine, folosite în școala românească”.

Ion Dregan (șef filială Cluj) a participat la „Zilele Institutului de Istorie Cluj-Napoca” (25–26 mai 1993) cu o comunicare intitulată „Românii din Transilvania în sfera culturii de expresie latină (1440–1514)”, iar la simpozionul „Olahus 500” – Universitatea „1 Decembrie” Alba Iulia (15 mai 1993) a participat cu comunicarea „Precursori români ai lui Olahus”.

Dan Goția (filiala Sibiu) a participat la Sesiunea bibliotecii județene din Cluj (8–10 mai) cu comunicarea: „George Bariț, dinamică și creativitate”.

Aurora Ilea și Vasile Covaci (filiala Mureș) au participat la sesiunea științifică „30 de ani de la înființarea Universității din Oradea” cu comunicarea „Populația de pe domeniul Șinteu între anii 1785–1845”.

Ștefan Marinescu (șef filială Arad) a participat la simpozionul organizat de Societatea cultural-patriotică „Ăvram Iancu” în ziua de 11 iunie, la Arad, cu comunicarea „Aspecte privind desfășurarea revoluției de la 1848 în Comitatul Zărand”.

Vilică Munteanu (șef filială Bacău) a susținut comunicările: *„Informații documentare privitoare la agricultura băcăuană”* – la simpozionul organizat de filiala Bacău împreună cu Societatea de istorie și retrologie agrară (filiala Bacău); *„Documentul – izvor de cunoaștere a istoriei neamului”* – la simpozionul organizat de filială împreună cu Societatea de științe istorice; *„Monumente dedicate eroilor băcăuani”* – la simpozionul „Omagiu eroilor”, organizat de filială împreună cu Muzeul județean de Istorie „Iulian Antonescu” din Bacău. La același simpozion, dna Eugenia-Mărioara Mihalcea (filiala Bacău) a susținut comunicarea *„Documente despre eroii neamului”*.

Ionel Penea (filială Sălaj-Zalău) a participat la sesiunea de comunicări „Zilele Alexandru Papiu Ilarian” organizată la Dej (11–12 iunie) cu comunicarea *„Precizări privind nașterea lui Alexandru Papiu Ilarian”*.

Ion Pleșa (șef filială Alba) a susținut expunerea *„Rolul militarilor români din Transilvania și al armatei române din vechiul Regat la realizarea Marii Uniri din anul 1918”*, prezentată în fața ofițerilor de la unitățile de jandarmi din Cluj și din județele învecinate.

La Vaslui în zilele de 20–21 mai s-au desfășurat lucrările sesiunii de comunicări cu tema *„Acta Moldaviae Meridionalis”*. Au luat parte: Maria Moruzi (șef filială Vaslui): *„Colecțiile de documente din Filiala Arhivelor Statului județul Vaslui – bogate surse de informații privind evoluția proprietății funciare”*; Gheorghe Radu (șef filială Neamț): *„Contribuția locuitorilor județului Neamț la Marea Unire”*; Nicolae Dumitrașcu (filiala Neamț): *„Spitale militare în județul Neamț în primul război mondial”*; Costică Ioan Gârneață (filiala Iași): *„Istoria Basarabiei și Bucovinei ieșene”*; Grigore Găneț (filiala Vrancea): *„Colonizări în Basarabia după 1812”*.

Monica Vlaicu (șef filială Sibiu) a participat la sesiunea anuală de comunicări științifice a Facultății de Istorie din cadrul Universității din Sibiu (21–22 mai) cu comunicarea: *„Contribuții la viața politică a germanilor din România 1930–1935”*.

Ilie Vulpe (filiala Dolj) a prezentat comunicarea *„C. S. Nicolaescu Ploșor – unul dintre inițiatorii filialei Craiova a Arhivelor Statului”*, cu ocazia simpozionului dedicat comemorării a 25 de ani de la moartea lui C. S. Nicolaescu Ploșor. Lucrările s-au desfășurat la Craiova în zilele de 3–4 iunie. Ion Zarzără (șeful filialei Dolj) și Ilie Vulpe au susținut comunicarea *„Mărturii documentare arhivistice privitoare la revoluția română din 1848”* la simpozionul de la Craiova din 9 iunie cu tema *„145 de ani de la revoluția pașoptistă din Țările Române”*.

MANIFESTĂRI EXPOZIȚIONALE

Argeș – În colaborare cu Muzeul județean Argeș s-a realizat expoziția „100 de ani de la aniversarea lui Armand Călinescu”.

Botoșani – În colaborare cu Muzeul județean Botoșani s-a realizat expoziția „Societăți culturale botoșănene în perioada interbelică”.

Călărași – La sediul Clubului elevilor din localitate, în ziua de 2 iunie s-a vernisat expoziția cu tema „160 de ani de la atestarea orașului Călărași – capitală de județ”. Acțiunea a fost realizată cu concursul filialei Arhivelor.

Dolj – La sediul filialei, în colaborare cu Muzeul Olteniei a fost organizată expoziția „145 de ani de la revoluția română de la 1848”.

Mehedinți – Medalion expozițional – realizat la sediul filialei pe tema „Constituția României din anul 1923 – record după 70 de ani”.

Hunedoara – Ca mărturie a unor certe valori de istorie a culturii noastre, reprezentând autentice dovezi ale continuității și unității noastre pe pământ românesc, au fost sărbătorite la Deva 350 de ani de la tipărirea Cazaniei lui Varlaam – Iași 1643 prin vernisarea expoziției „Cuvânt de învățătură”. Arhivele Statului Deva au contribuit la realizarea acestei expoziții împreună cu Muzeul județean.

Maramureș – Expoziția „Închisoarea din Sighet” a fost realizată în colaborare cu Muzeul de istorie din Baia Mare.

Sibiu – Cu ocazia comemorării a 100 de ani de la moartea episcopului D. dr. Georg Daniel Teutsch (12 decembrie 1817– 3 iulie 1893), în ziua de 21 iunie la sediul filialei s-a deschis o expoziție despre viața și activitatea acestei personalități.

Timiș – „Viața politică în Banat 1938–1947” a fost organizată în colaborare cu Muzeul Banatului Timișoara.

Vrancea – La Biblioteca din Adjud s-a organizat expoziția „Adjudul în documentele vremii” – cu prilejul aniversării a 410 ani de la prima mențiune documentară a orașului.

EMISIUNI RADIO

- București
- În ziua de 19 mai, programul I al Televiziunii Române l-a avut ca invitat pe dl. prof. univ. dr. Ioan Scurtu, Director General al Arhivelor Statului, care a vorbit despre „Armand Călinescu – activitatea sa politică”.
  - În ziua de 9 iunie dna dr. Adina Berciu a prezentat la postul de Radio București (emisiunea pentru străinătate) tema „Bucureștiul în revoluția de la 1848”.
- Cluj
- La postul de Radio Cluj au avut intervenții în ziua de 10 iunie domnii: Ioan Dregan (șef filială), interviu pe tema actualităților în Arhivele Statului; Florica Muntean – „Rolul istoric al matricolelor parohiale”; Lia Dragomir – „Solidaritatea studenților români de la Universitatea din Cluj cu autorii „Tribunei”.
- Dolj
- În cadrul rubricii „Memoria Arhivelor” au fost prezentate materiale întocmite pe baza documentelor păstrate în filiala Dolj, referitoare la: activitatea unor personalități ale culturii și literaturii române ca Liviu Rebreanu, Traian Constantin, istoria Teatrului Național din Craiova, curiozități arhivistice.
- Maramureș
- La Radio Baia Mare, șeful de filială dl. Vasile Căpâlnean a vorbit despre „Identitatea stindardului național în Revoluția de la 1848–1849 – simbol al unității revoluției”.
- Timiș
- Au fost prezentate la postul de Radio Timișoara următoarele teme: V. Screciu: „Despre guvernarea legionară”; „Viața politică, 1938–1947”; „Intellectualitatea în istorie”; Gheorghe Mudura (șef filială): „Săptămâna arhivelor la Timișoara”; „Concluziile mesei rotunde cu cercetătorii din Banat”.
- Vâlcea
- Șeful de filială dl. Dumitru Andronie a acordat un interviu la Radio Craiova cu tema „1848 în județul Vâlcea”.

APARIȚII EDITORIALE

DIN TEZAUURUL ARHIVISTIC DÂMBOVIȚEAN. CATALOG DE DOCUMENTE 1526–1848, întocmit de Pârvan Dobrin, Constantin Condrea, Nicolae Bungrezeanu, București, D.G.A.S., 1993, 379 p.

Lucrarea este rezultatul unei migăloase munci de fructificare a unei prețioase colecții de documente însumând 1436 de piese, selectate de autori după valoarea informației și ordonate cronologic.

În marea lor majoritate documentele din volum sunt inedite.

Informațiile oferite sunt de natură economică (inclusiv știri cu caracter numismatic), reprezentând relatări despre îndeletnicirile de bază ale locuitorilor din zona de deal: creșterea vitelor, păstoritul, transhumanță, pomicultură, viticultură.

O altă categorie de informații o constituie cele de natură socială și anume formarea unor domenii funciare laice și ecleziastice, daniile etc.

Volumul este însoțit de un aparat științific alcătuit din: Introducere, Bibliografie, Abrevieri, Lista scriitorilor de acte (dieci, grămățici), Indice de antroponime, Indice de toponime și Lista ilustrațiilor.

LISTA ARTICOLELOR PUBLICATE DE ARHIVIȘTI ÎN PRESA LOCALĂ

1. Bălan, Ion. *Problema arhivelor românești din Rusia*. În: „Cuvântul liber”, Giurgiu, an V, nr. 198 din 27 mai – 3 iunie 1993.
2. Boar, Liviu. *Din istoricul arhivelor din România (I)*. În: „Cuvântul liber”, Tg. Mureș, nr. 99 din 22 mai 1993; (II), *ibidem*, nr. 109 din 5 iunie 1993.
3. Boar, Liviu. *Din începuturile cultivării cartofului*. În: „Cuvântul liber”, Tg. Mureș, nr. 100 din 25 mai 1993.
4. Boar, Liviu. *Culese din arhive*. În: „Gazeta Reghinului”, Tg. Mureș, an IV, nr. 5 din iunie 1993.
5. Boar, Liviu. *„Hora ficiorului din Cara”*. În: „Document – Cuvântul liber”, Tg. Mureș, I, nr. 1 din mai 1993.
6. Bounegru, Stanca. *Dreptul la replică și la... contra-replică*. În: „Libertatea”, Brăila, nr. 839 din 25 mai 1993.
7. Bounegru, Stanca. *Referiri Alexandru Popovici*. În: „Ancheta”, Brăila, nr. 154 din 27 mai 1993.
8. Bounegru, Stanca. *Vernisajul expoziției Comisarul erou Popovici*. În: „Ancheta”, Brăila, nr. 154 din 27 mai 1993.
9. Bounegru, Stanca. *Expoziții*. În: „Ancheta”, Brăila, nr. 155 din 3–9 iunie 1993.
10. Bounegru, Stanca. *Pe urmele unei fotografii*. În: „Ancheta”, Brăila, nr. 154 din 27 mai 1993.
11. Brânceanu, Lidia. *Luciditate și competență – Iuliu Maniu către mareșal Antonescu*. În: „Pentru Patrie”, București, nr. 6, 1993, p. 29–30.
12. Damian, Ancu. *Inscripții romane la Giurgiu*. În: „Vlașca”, an IV, nr. 152 din 11–17 iunie 1993.
13. Doboș, Dănuț. *Comunizarea învățământului superior (I)*. În: „Cronica”, nr. 10/15–31 mai 1993; (II), *ibidem*, nr. 11/1–15 iunie 1993.
14. Doboș, Dănuț. *120 de ani de la moartea lui Alexandru Ioan I din mila lui Dumnezeu și voința națională, domn al Principatelor Unite Române*. În: „Evenimentul”, Iași, nr. 529/15 mai 1993.
15. Doboș, Dănuț. *Iași, 18 mai 1941. Prima comemorare a profesorului Nicolae Iorga*. În: „Evenimentul”, Iași, nr. 532/19 mai 1993.
16. Doboș, Dănuț. *Noi apariții editoriale la Direcția Generală a Arhivelor Statului*. În: „Evenimentul”, Iași, nr. 541/19 mai 1993.

17. Doboș, Dănuț. *Nu deținem arhive secrete P.C.R. Iași*. În: „Evenimentul”, Iași, nr. 552/11 iunie 1993.
18. Doboș, Dănuț. *Cronică de război – Ultimele șase zile ale Stalingradului*. În: „Monitorul Expres”, Iași, nr. 20/12–18 iunie 1993.
19. Dobreanu, Anca. *În memoriam George Bariț (1812–1893)*. În: „Adevărul Harghitei”, Sf. Gheorghe, anul V, nr. 702 din 2 iunie 1993.
20. Dobrescu, Constantin. *Boierimea de altădată*. În: „Ploieștii”, Ploiești, an III, nr. 83 din 20 mai 1993.
21. Dobrescu, Constantin. *Întâmplări cu parlamentari*. În: „Ploieștii”, Ploiești, an III, nr. 86 din 3–9 iunie 1993.
22. Dregan, Ion. *Arhivele azi*. În: „Mesagerul Transilvan”, Cluj, nr. din 3 iunie 1993.
23. Frățilă, Ion. *Din istoricul Comitatului Hunedoara*. În: „Enigma”, Deva, an IV, nr. 23 din 1993.
24. Frățilă, Ion. *145 de ani de la revoluția românilor de la 1848. Gânduri la Câmpia Libertății*. În: „Cuvântul liber”, Deva, nr. 872 din 18 mai 1993.
25. Gaiță, Alexandru. *În slujba poștei*. În: „Opinia”, Buzău, nr. 869 din 29–30 mai 1993.
26. Iavorschi, Gheorghe. *Teatrul Național din Brăila (1851–1852)*. În: „Libertatea”, nr. 836 din 20 mai 1993.
27. Lechințan, Vasile. *Atacul asupra căminului studentesc Avram Iancu, 27–28 mai 1946*. În: „Mesagerul Transilvan”, Cluj, 21 mai 1993.
28. Lechințan, Vasile. *Tragedia românilor transnistreni în timpul „Raiului Roșu”, perioada interbelică*. În: „Adevărul de Cluj”, Cluj, nr. din 11 iunie 1993.
29. Lechințan, Vasile. *Sub semnul adevărului științific și al respectului pentru descoperirea lui. Insemnări despre Colocviul internațional Etnie-Confesiune în Europa Centrală și Orientală*. În: „Adevărul de Cluj”, Cluj, 15 iunie 1993.
30. Lechințan, Vasile. *Tezaur arhivistic clujean. Curiozități – incursiune în timp*. În: „Mesagerul Transilvan”, Cluj, 15 iunie 1993.
31. Marinescu, St. *Construirea unei hidrocentrale pe râul Mureș*. În: „Curierul Aradului”, Arad, nr. 98 și 103 din 20 și 27 mai 1993.
32. Marinescu, St. *Autoritățile se temeau de popularitatea lui Avram Iancu*. În: „Curierul Aradului”, Arad, nr. 108 din 3 iunie 1993.
33. Măgureanu, Viorel. *Un sergent tulcean la Plevna (Amintirile unui erou)*. În: „Poliția tulceană”, Tulcea, nr. 29 din mai 1993.
34. Mera, Laurențiu. *Asociația arhiviștilor și prietenilor arhivelor*. În: „Mesagerul Transilvan”, Cluj, 10 iunie 1993.
35. Munteanu, Vilică și Mihalcea Marioara-Eugenia. *„... și iar destine”*. În: „Poliția Bacău în alertă”, Bacău, nr. 58 din 31 mai 1993.
36. Munteanu, Vilică și Mihalcea Eugenia-Marioara. *Contribuția materială a județului Bacău la sprijinirea refugiaților bucovineni și basarabeni în 1940*. În: „Poliția Bacău în alertă”, Bacău, nr. 59 din 15 iunie 1993.

37. Munteanu, Vilică. *Facultatea de arhivistică*. În: „Ziua”, Bacău, nr. 145 din 26 mai 1993.
38. Munteanu, Vilică. *Arhivele statului Bacău – prezent și perspective*. În: „Ziua”, Bacău, nr. 146/27 mai 1993.
39. Nussbächer, Gernot. *Comuna Sânpetru 1534–1540 (Pitersberg 1534–1540)*. În: „Allgemeine Deutsche Zeitung für Rumänien”, București, I/99, 25 mai 1993.
40. Nussbächer, Gernot. *Incendiul din anul 1345 de la Noul Săsesc (Sighișoara) în sec. XIV*. În: „Allgemeine Deutsche Zeitung”, București, I/103, 29 mai 1993.
41. Popovici, Natașa și Marc, Aurel. *Miron Cristea și școala confesională românească*. În: „Credința străbună”, Sf. Gheorghe, an IV, nr. 6–7 (87) din 31 mai 1993.
42. Rachieru Mihai. *Ioniță Stoicescu – Logofețelul*. În: „Argus”, Ploiești, an IV, nr. 143 din 9 iunie 1993.
43. Radu, Gheorghe. *Arhivele Statului – 40 de ani de activitate*. În: „Poliția Nemțeană în acțiune”, Piatra Neamț, an III, nr. 50 din 15–30 mai 1993.
44. Radu, Gheorghe. *Comorile din arhive*. În: „Gazeta de Roman”, Roman, an III, nr. 71 din 25–31 mai 1993.
45. Radu, Gheorghe. *Alexandru Ioan Cuza – 120 de ani de la moarte*. În: „Curierul de Neamț”, an II, nr. 16 din 26 mai – 2 iunie 1993.
46. Radu, Gheorghe. *Cuza în arhivele nemțene – 120 de ani de la moarte*. În: „Ceahlăul”, Piatra Neamț, an V, nr. 850 din 25 mai 1993.
47. Radu, Gheorghe. *Săptămâna Arhivelor Statului din România (24–29 mai)*. În: „Ceahlăul”, Piatra Neamț, an V, nr. 852 din 27 mai 1993.
48. Radu, Gheorghe. *Orașul Roman în documente de arhivă*. În: „Romanul liber”, Roman, nr. 180 din 28 mai – 31 iunie 1993.
49. Radu, Gheorghe. *Date controversate: ziua, luna și anul nașterii lui Ion Creangă*. În: „Ăsachi”, Piatra Neamț, nr. 44, an III, 1/16 iunie 1993.
50. Rățoi, Tudor. *Arhivele Statului județul Mehedinți la 40 de ani*. În: „Poliția”, Craiova, nr. 33, 1993.
51. Scripcariuc, Ioan. *Săptămâna arhivelor la Suceava*. În: „Crai Nou”, Suceava, an IV, nr. 875 din 3 iunie 1993, p. 1–2.
52. Sgaibă, Ion. *Nicolae Iorga către Elena Farago*. În: „Bilete de papagal”, Craiova, nr. 8, 1993.
53. Sgaibă, Ion. *C.D. Fortunescu – versuri inedite*. În: „Bilete de papagal”, Craiova, nr. 9, 1993.
54. Sgaibă, Ion. *Traian Demetrescu și Teatrul Național din Craiova*. În: „Bilete de papagal”, Craiova, nr. 11, 1993.
55. Sgaibă, Ion. *Octavian Goga la Craiova*. În: „Bilete de papagal”, Craiova, nr. 11, 1993.
56. Sgaibă, Ion. *C. S. Nicolaescu-Plopșor – 25 de ani de la moarte*. În: „Ramuri”, Craiova, nr. 5 din mai 1993.

57. Scurtu, Ioan. *Documente istorice. Iuliu Maniu: „Adunarea Națională n-a hotărât autonomia națională pentru minorități și n-a înțeles să le-o acorde”*. În: „Opinia Națională”, București, nr. 12 din 24–30 mai 1993.
58. Scurtu, Ioan. *Viața parlamentară așa cum a fost. Avem de învățat, dar nu de urmat orbește*. În: „Dimineața”, București, nr. din 3 iunie 1993.
59. Stoia, Mircea. *G. Barițiu și creditul pentru țărani*. În: „Opinia publică”, Sibiu, nr. 126 din 18 mai 1993.
60. Țiripan, Nicolae. *Contribuții călărășene la cucerirea independenței de stat a României*. În: „Jurnalul de Călărași”, Călărași, nr. 9 din 9–16 mai 1993, p. 11.
61. Țiripan, Nicolae. *Fotbalul în arhivele locale (I)*. În: „Jurnalul de Călărași”, Călărași, nr. 20/17–23 mai 1993.
62. Țiripan, Nicolae. *Cum s-a făcut colectivizarea. Țăranul Ion Purcărea se destăinuie (II)*. În: „Jurnalul de Călărași”, Călărași, nr. 20/17–23 mai 1993.
63. Țiripan, Nicolae. *Așa vă place istoria? Nicolae Iorga despre Congresul Ligii Culturale de la Călărași*. În: „Sud”, Buletin lunar de informare culturală, nr. 15/mai 1993 și în: „Jurnalul de Călărași”, Călărași, nr. 21/24–30 mai 1993.
64. Țiripan, Nicolae. *Călători prin târgul Călărașilor ștafetari (II)*. În: „Jurnalul de Călărași”, Călărași, nr. 21/24–30 mai 1993, p. 11.
65. Țiripan, Nicolae. *Din rapoartele poliției*. În: „Blitz – Poliția Călărași”, Călărași, nr. 4 (17), 1993, p. 3.
66. Țiripan, Nicolae. *Regulamentul privind circulația pe străzile orașului Călărași*. În: „Blitz – Poliția Călărași”, Călărași, nr. 4 (17), 1993, p. 7.
67. Țiripan, Nicolae. *Ziaristii din România Mare în Congres la Călărași (I)*. În: „Dialog”, Călărași, nr. 142/30 mai-6 iunie 1993, p. 3.
68. Vlaicu, Monica. *Centenar Georg Daniel Teutsch (1893–1993)*. În: „Tribuna”, Sibiu, an CIX, nr. 918 din 25 iunie 1993.
69. Vlădăreanu, Alexandru. *Județul Ialomița în luna mai*. În: „Jurnal de Ialomița”, Slobozia, nr. 25 din 17–23 mai 1993.
70. Vlădăreanu, Alexandru. *Acțiuni militare în județul Ialomița în timpul războiului pentru cucerirea independenței de stat a României (1877–1978)*. În: „Jurnal de Ialomița”, Slobozia, nr. 28 din 24–30 mai 1993.
71. Vlădăreanu, Alexandru, St. Olteanu. *Ionel Perlea. Inedit*. În: „Jurnal de Ialomița”, Slobozia, nr. 28 din 24–30 mai 1993.
72. Zarzără, Ion. *Mărturii arhivistice privind revoluția română de la 1848*. În: „Ramuri”, Craiova, nr. 5/mai 1993.

*Lector dr. Adina Berciu-Drăghicescu
(șef birou Documentare, D.G.A.S.)*

IV. BREVIAR Dicționar

*Lector dr. Adina Berciu Drăghicescu
șef birou documentare*

ARCHIVUM

- Archivum *Révue internationale des Archives*. Publiée avec le concours financier de l'UNESCO et sous les auspices du Conseil International des Archives.

Revistă Internațională publicată de Consiliul Internațional al Arhivelor; are sediul redacției la Paris. Apare cel puțin odată pe an și cuprinde: actele congreselor internaționale ale arhivelor, articole referitoare la activitatea arhivelor în lume, diverse anchete internaționale cu privire la arhivele notariale, la istoria arhivelor municipale, bibliografii analitice internaționale ale publicațiilor referitoare la arhivistică și la arhive, legislație arhivistică, diverse probleme de teorie și practică arhivistică. Primul volum al revistei a apărut în anul 1951.

ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ A ARHIVELOR FRANCOFONE (AIAF) – Este o asociație internațională care a luat naștere în octombrie 1989 la Conferința internațională a Mesei Rotunde a Arhivelor de la Madrid. AIAF grupează Direcțiile naționale, Serviciile de arhivă și Asociațiile de arhiviști ale statelor care au comună folosirea limbii franceze. Are drept scop dezvoltarea colaborării între statele membre; se preocupă de pregătire, schimburi profesionale, difuzarea literaturii de specialitate, organizarea și modernizarea serviciilor de arhivă, difuzarea conținutului arhivelor, ca și de sprijinirea asociațiilor profesionale.

AIAF prevede acordarea de sprijin științific, tehnic și financiar în construirea de clădiri de arhive sau în organizarea serviciilor de Arhive de Stat, colaborarea cu școlile de pregătire de arhiviști pentru îmbunătățirea programelor de pregătire profesională, microfilmarea fondurilor de arhivă de interes comun, pentru cooperarea cu organisme cum sunt UNESCO și CIA, publicarea unui buletin de informare semestrială.

Secretariatul se află la Montréal (Quebec). Arhivele din România sunt afiliate la acest organism din acest an.

CENTRUL INTERNAȚIONAL DE INFORMARE ASUPRA SURSELOR ISTORIEI

BALCANICE (CIBAL) – organism internațional neguvernamental, cu sediul la Sofia. A fost creat în anul 1976 din inițiativa Asociației Internaționale de Studii Sud-Est Europene și a Consiliului Internațional al Arhivelor (CIA). Centrul își propune să participe la realizarea programului UNESCO în domeniile care sunt de competența sa. Scopul CIBAL este acela de a promova cercetările asupra istoriei popoarelor balcanice și de a face cunoscute rezultatele cercetărilor efectuate în arhive și biblioteci sub responsabilitatea sa sau în colaborare cu el,

CIBAL concentrează instrumentele de lucru referitoare la sursele istoriei balcanice, organizează microfilmarea surselor referitoare la istoria țărilor balcanice și la relațiile lor cu alte țări, pune la dispoziția cercetătorilor surse documentare, inventare de arhive, bibliografii etc., publică lucrările de referință și informează asupra surselor documentare, formează arhiviști, organizează conferințe și colocvii asupra problemelor privind sursele istoriei Balcanilor și relațiile țărilor din sud-estul Europei cu lumea mediteraneană și cu alte state. Activitatea CIBAL este dirijată de un consiliu internațional și un birou operațional. Consiliul se întrunește în sesiune din doi în doi ani. Organul informativ al CIBAL este „Buletinul informativ”, care apare de două ori pe an și oferă informații despre activitatea științifică și organizatorică asupra surselor istoriei Balcanilor, despre biblioteca specializată a CIBAL, despre lucrările nou intrate în bibliotecă.

Arhivele din România fac parte din acest organism din anul 1979.

CONGRESUL INTERNAȚIONAL AL ARHIVELOR – Reuniune internațională a Consiliului Internațional al Arhivelor, care se întrunește o dată la 4 ani la data și locul pe care le stabilește Comitetul executiv. În cadrul fiecărui Congres au loc:

- a) o sesiune a adunării generale;
  - b) o ședință a Comitetului executiv care-și încheie mandatul și o ședință a noului Comitet executiv, ales prin votul adunării generale;
  - c) ședințe ale Comitetului de candidaturi și ale Comitetului de rezoluții;
  - d) un program de conferințe, comunicări, discuții, expoziții.
- Ultimul Congres a avut loc la Montrèal, în septembrie 1992. (Profesia de arhivist în era informației).

CONSILIUL INTERNAȚIONAL AL ARHIVELOR (CIA) – Organizație internațională creată în iunie 1948 de Comitetul de experți arhiviști convocat de UNESCO și care a adoptat Statutul provizoriu al CIA.

Reunit la Paris în august 1950, primul Congres Internațional al Arhivelor a stabilit definitiv consiliul. CIA este clasat în categoria A (relații de consultare și asociere) a organismelor internaționale neguvernamentale care cooperează cu UNESCO. CIA are în vedere următoarele obiective generale: reunește periodic la fiecare patru ani un Congres Internațional al Arhivelor, stabilește și întreține relații strânse între arhiviștii din toate țările și între toate instituțiile și organismele profesionale și de alt fel, publice sau particulare, a căror activitate este legată de conservarea, organizarea și administrarea arhivelor, favorizează în toate țările dezvoltarea arhivelor și pregătirea profesională a arhiviștilor, sprijină, organizează și controlează pe plan internațional, orice activitate legată de administrarea arhivelor. În intervalul dintre Congresele Internaționale ale Arhivelor are loc anual Conferința internațională ale Mesei Rotunde a Arhivelor. CIA publică o revistă internațională a arhivelor: „Archivum”.

Arhivele din România fac parte din această organizație din anul 1956.

MASA ROTUNDĂ A ARHIVELOR – Table Ronde des Archives. Este o conferință a membrilor CIA, care se ține anual în intervalul dintre Congresele Internaționale ale Arhivelor.

Gestiunea afacerilor Mesei și stabilirea programului său de lucru sunt încredințate unui birou compus dintr-un președinte, un secretar, secretarul executiv al CIA, care este membru din oficiu și un reprezentant al țării gazdă a viitoarei conferințe.

Prima conferință a Mesei a avut loc la Paris în anul 1954. Ultima Masă Rotundă s-a ținut în anul 1991 în Olanda la Haarlem.

„REVISTA ARHIVELOR” – Este publicația periodică oficială a Arhivelor Statului, care a apărut la București din anul 1924 până în 1946, anual. Inițiativa editării a aparținut lui Constantin Moisil, pe atunci director general al Arhivelor Statului. În perioada 1939–1946 revista a fost condusă de prof. Aurelian Sacerdoțeanu.

După o întrerupere de 10 ani, în anul 1958 revista a reapărut semestrial. Din anul 1971 apare o dată pe trimestru. Revista prezintă în paginile sale studii de istorie, articole din domeniul științelor auxiliare ale istoriei, mai ales arhivistică, prezentări de fonduri și colecții arhivistice, informații privind manifestările științifice naționale și internaționale.

LISTA ABREVIERILOR

CNA	– Cronica numismatică și arheologică, București
DGAS	– Direcția Generală a Arhivelor Statului
EA	– Editura Academiei
FAS	– Filiala Arhivelor Statului
LR	– Limba Română, București
ml	– metri liniari
Mem. Secț. Ist.	– Memoriile Secției de Istorie, București
RA	– Revista Arhivelor, București
RIR	– Revista istorică română, București
RRH	– Revue Roumaine d’Histoire, București
SCIVA	– Studii și cercetări de istorie veche și arheologie, București
Studii R.I.	– Studii. Revistă de istorie, București
u.α.	– unități arhivistice

ARHIVELE STATULUI desfășoară de peste 130 de ani o activitate editorială proprie în scopul aducerii, în conștiința opiniei publice, a zestrei de documente a trecutului.

În acest an au apărut:

1. N. Trandafirescu – *Album de paleografie greacă* – 4 914 lei.
2. M. Ciucă și S. Vătafu-Găitan – *Catalogul documentelor românești*, vol. VI – 4 323 lei.
3. N. Chipurici, T. Rățoi – *Îndrumător în Arhivele Statului județul Mehedinți*, vol. II – 2 181 lei.
4. P. Dobrin, C. Condrea, N. Bungrezeanu – *Din tezaurul arhivistic dâmbovițean*, catalog de documente 1526–1848 – 3 856 lei.

În curs de apariție:

– *B. P. Hașdeu. Mărturii*, de prof. Lidia Brânceanu.

În pregătire:

- *Partidele politice din România 1947*, volum de documente coordonat de prof. univ. dr. Ioan Scurtu.
- *De la Pronunțament la Memorandum*, volum de documente coordonat de prof. Corneliu Lungu.
- *Din istoria Basarabiei: Pan Halippa în viața politică*, de prof. Lidia Brânceanu.
- *România – documentele Unirii 1918*, album coordonat de prof. univ. dr. Ioan Scurtu.
- *Minoritățile din România 1918–1948*, volum de documente coordonat de prof. Liviu Boar.
- *Românii în afara granițelor țării*, volum de documente coordonat de prof. Nicolae Chipurici.
- *Relațiile economice româno-germane între cele două războaie mondiale*, volum de documente coordonat de dr. Vasile Manole.
- *100 de ani de artă românească modernă 1850–1950*, volum de documente coordonat de prof. Adrian Adamache.

Cei interesați își pot procura volumele apărute de la D.G.A.S., b-dul Mihail Kogălniceanu nr. 29, București, sector 5 – Serviciul Documentare, Valorificare și Publicații (telefon: 615 24 46).

1. Independenția administrației și legislației a poporului Români, pe temelăa tratatelor lui Mircea și Vlad V, și nemestec ax nșei șinei nșterei din afară și che de dîn ăutres ale sale.
2. Egalitatea drepturilor poxivăce.
3. Контрибуție ăенералă.
4. Adonană ăенералă комносă de репрезентанăи аi totăлол стăрăлол сонетăрăи.
5. Домнăл респонсавă алес пе кăте чинăи аил шă възат ăи тоате стăрăле сонетăрăи.
6. ăипоципареа лăсцей чинăле — арăипареа де орă-че мнăлол де норршпере.
7. Респонсавăтареа министрăлол шă а тотăлол фондионарăлол ăи фонциăа че оиванă.
8. ăивергате авсолуăтă а тшпарелă.
9. Орă че рекомпенсă сă вие деха Патриє прил репрезентанăи сăи, іар нс деха Домн.
10. Дрентăл флє-кэрофа шэдег де а шă алоце фрегьторăи сăи, френг каре пэртэде дин дрентăл Пополхлăи ăутрег де а шă алоце Домнăл.
11. Твардіе націоналă.
12. Еманципациă пэвьстăрăлол ăмнăтаре.
13. Еманципациă кăкнанилол че се фак пропріетарăи прил десгьтăаре.
14. Десрпнареа дїтанлол прил десгьтăаре.
15. Репрезентанг ах ăурел ăа Констанцінолă дшуре Ромнăи.
16. Інструмціє егалă шă ăутреатă пентрес тот Ромнăлă де амануоă сенселе.
17. Десрпнареа репэсрăлол тгьтăаре че нс аз фонциăи.
18. Десрпнареа, пенселс дегьдэсгьтаре нс възата.
19. Десрпнареа, атăт ăи фангь нăт шă ăи ворьтă, а пенселс нс моарге.
20. Ашезамблте пентресцїаре зюде сă се спеле чей прїмїналă де пьагеле лор шă сă еасă ăивьстăрăи.
21. Еманципациă Израелăлол шă френгърăи похивăче пентрес орă-че компарїорăи де алогь кредїтурă.
22. Комноаре ăи дагь а зюел аднанце ăенералє естраордїнарє констїтуанте, алесє спере а репресента тоате їнтереселе сас месерїхе пэцїел, наре ва фї датон-ре а. фаче констїтуциă ăурел пе темелăл аветор 21 арцінолє депретаго де Пополхл ромнăи.